

Sosiaalityön tiekartta 2023-2025

Verkostoseminaari 17.5.2023

Sosiaalialan osaamiskeskus
Verso

Päijät-Hämeen
hyvinvointialue

Ohjelma

11.45 **Avaussanat**, hyvinvointialuejohtaja Petri Virolainen

12.00 **Johdattelua aiheeseen**, toimialajohtaja Mika Forsberg

12.15 **Sosiaalihuollon kehittämisohjelma**, johtava asiantuntija Harri Jokiranta

13.00 **Sosiaalityön tiekartta** –työntekijäkyselyn tulokset sekä asiakkaiden ja yhteistyötahojen esittämät kehittämistarpeet, erityisasiantuntija Tuula Carroll ja asiantuntija Milla Rantakari

13.20 **Tiekartan suuntaviivat ja kahvitarjoilu**

14.45 **Yhteenveto**

15.00 **Vuoden vaikuttaja, vuoden työura ja vuoden tulokas** –palkitsemiset

15.20 **Tilaisuuden päätössanat**, toimialajohtaja Mika Forsberg

15.30 Seminaari päättyy

Päijät-Hämeen hyvinvointialue

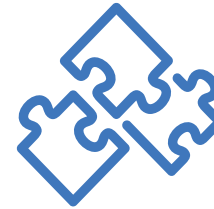
Palvelee yli
200 000 asukasta

Vastaa alueen sote- ja pelastustoimen
palveluiden järjestämisestä

Työllistää noin
7 600 työntekijää

Yhdistää alueen nykyiset sote- ja
pelastustoimen palvelut yhdeksi
kokonaisuudeksi

Asukasosallisuus aluevaalien,
neuvostojen ja muun
osallisuustoiminnan kautta

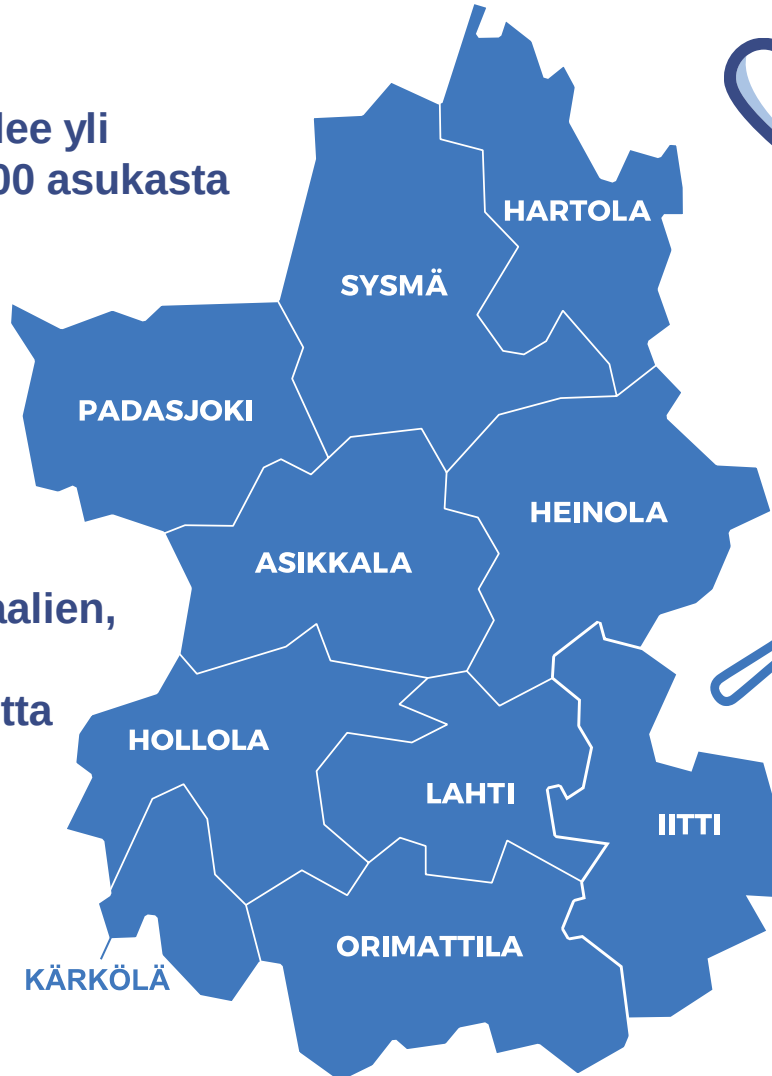
Ylimmässä johdossa vaaleilla
valittu aluevaltuusto

Järjestämisvastuu
1.1.2023 alkaen

Oma budjetti, rahoitus
suurelta osin valtiolta

Arvomme

Luottamus Rohkeus Välittäminen Oikeudenmukaisuus

Tehtävämme

Tuemme päijäthämäläisten hyvinvointia ja järjestämme laadukkaat palvelut vastuullisesti ja joustavasti

Päämäärämme

Hyvinvoivat asukkaat turvallisessa, elinvoimaisessa ja uudistuvassa Päijät-Hämeessä

Keskeiset tavoitteemme

Vaikuttavat, kustannustehokkaat ja saavutettavat palvelut sekä erinomainen asiakaskokemus

Luottamuksen avulla rakennettu, sujuva yhteistyö alueen kuntien, yhteisöjen ja valtionhallinnon kanssa – asukkaiden parhaaksi

Saavutettu asema alan parhaana julkisena työpaikkana

Asiointi on sujuvaa ja asiakkaita ohjataan sekä tuetaan erinomaisesti

Integroidut, kustannustehokkaat palvelut ovat hyvin saatavissa ja saavutettavissa

Yhteistyötä ja asiakaskokemusta arvostetaan ja arvioidaan

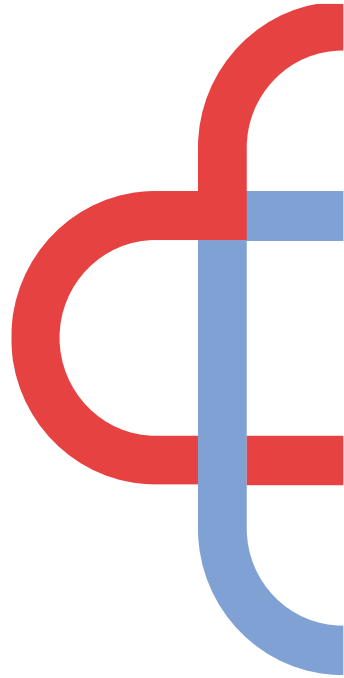
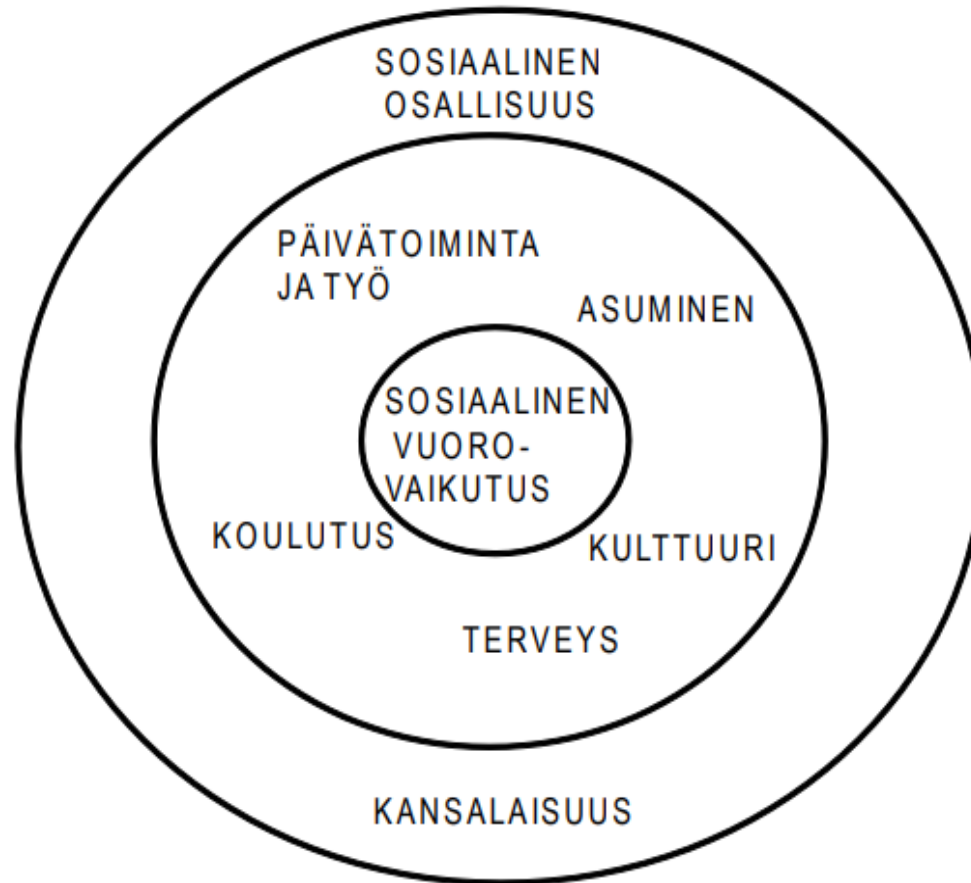
Hallintomalli ja johtaminen toteuttavat tavoitteita

Alan paras julkinen työpaikka Suomessa tarjotaan Päijät-Hämeessä

Kokonaisturvallisuuden osaaminen on vahvaa ja siihen luotetaan

Sosiaalipalvelujen sisältöjä kuvaavat kehät

Timo Toikko (2012): Sosiaalipalveluiden kehityssuunnat

Sosiaalihuollon kehittämisen tulevaisuus

**Päijät-Hämeen hyvinvointialueen
Sosiaalityön tiekartta 2023 – 2025**

Harri Jokiranta
Johtava asiantuntija, STM

17.5.2022

Sosiaalihuollon kehittämisen osviittoja 1/2

Yksilön ja väestön (sote-)tarpeet.

Lähes kaikki alkaa olla mahdollista.

Samaan tarpeeseen käytettävissä erilaisia ja erihintaisia palveluita ja hoitoja.

Resurssit ovat aina rajalliset

- raha, henkilöstö, osaaminen, lääkkeet, laitteet, tilat, ...

Kun jotakin tehdään, on se jostakin pois. Saman resurssin voi käyttää vain kerran.

Ilmiöperustaisuus ja elämäntilannelähtöisyys toimivat sosiaalihuollon ankkureina

• **kykyä ja taitoa nähdä palvelutarpeiden ja niiden muodostumisen taakse**

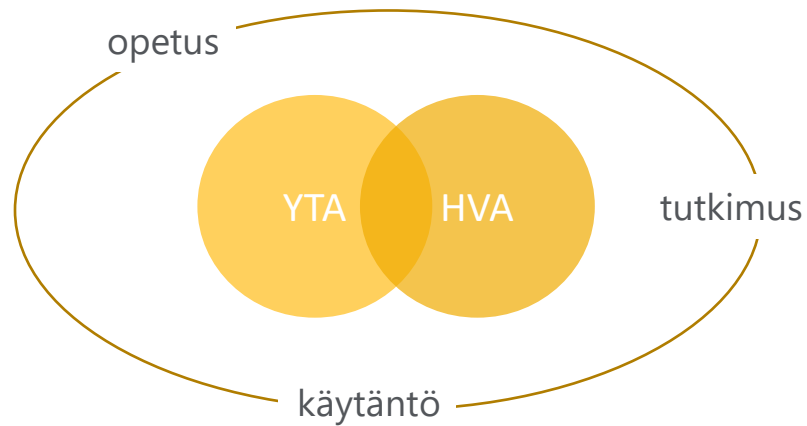
Priorisointi sosiaalihuollon välttämättömyys ja mahdollisuus

”Tarvitsemme sosiaali- ja terveydenhuoltoon yleiset priorisoinnin periaatteet, jotka ovat avoimesti kaikkien tiedossa ja joihin voidaan nojata päätöksissä eri tasoilla”. Kirsi Varhila.

• **vaatii tietopohjan sosiaalihuollon palveluille, tehtäville ja työmenetelmille**

• **vaatii erityisesti niiden vaikuttavuuden, vaikutusten ja oikeudenmukaisuuden arviointia**

Sosiaalihuollon kehittämisen osviittoja 2/2

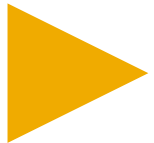
Tutkimus- ja tietoperustaisella sosiaalihuollolla on paikkansa ja tehtävänsä

- **tieto- ja tutkimusperustaisuus edellyttää rakenteen ja rahoituksen**
- **osa tätä kokonaisuutta on sosiaalialan osaamiskeskustoiminta**

Sosiaalihuolto asettuu hyvinvointialueelle

- **ekosysteemi pakottaa sosiaalihuoltoa ulos hyvinvointialueen sisältä kohti aluekehitystyötä**
- **muutoksen tekeminen ja elämäntilanteen ylläpitäminen ovat yhdessä tekemistä (integraatio)**

On monenlaisia HV –alueita, joihin sosiaalihuolto asemoi itseään ja joihin sosiaalihuoltoa asemoidaan.

VÄESTÖ KESKITTYY

Millainen on suomalaisten kaupunkien tulevaisuus?

EI OLE YHTÄ, VAAN MONENLAISIA KAUPUNKEJA 1 (2)

- Pääkaupunkiseutu
- Metropolialue
- Suuret C6-kaupungit (Helsinki, Espoo, Tampere, Vantaa, Oulu ja Turku)
- Yli 100 000 asukkaan kaupungit (9)
- Yli 50 000 asukkaan C21-kaupungit tai C23-kaupungit (C21 + Kokkola ja Kajaani)
- Seutukaupungit (57)

EI OLE YHTÄ, VAAN MONENLAISIA KAUPUNKEJA 2 (2)

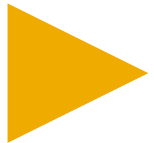
- **Kaupungit** (hallinnollinen määre)
- **Taajamat** (tilastollinen määre)
- **Kaupunkiseudut** (sopimuksellinen määre)
- **MAL-seudut** (sopimuksellinen määre)
- **Kaupunkialueet** (tilastollinen, paikkatietoon perustuva määre)
- **Muita määreitä?**

SUMMA SUMMARUM TULEVAISUUDEN KAUPUNGIT?

- Painopisteen siirto hallinnollisista alueista toiminnallisiin alueisiin saavutettavuuden ja liikkuvuuden ehdoilla
- Painopisteen siirto kaupunkiseutujen ja –alueiden sisällä ”rajattomiin” tarkasteluihin
- Huomioitava päätöksenteossa kaupunkien/kaupunkiseutujen kasvussa ja kasvupotentiaalissa olevat suuret erot esimerkiksi C23-kaupunkien/-seutujen välillä
- Työn monipaikkaistumisen vaikutusten huomioiminen
- Vieraskielisten paikkaan liittyvien valintojen ja asumisen preferenssien merkitys korostuu

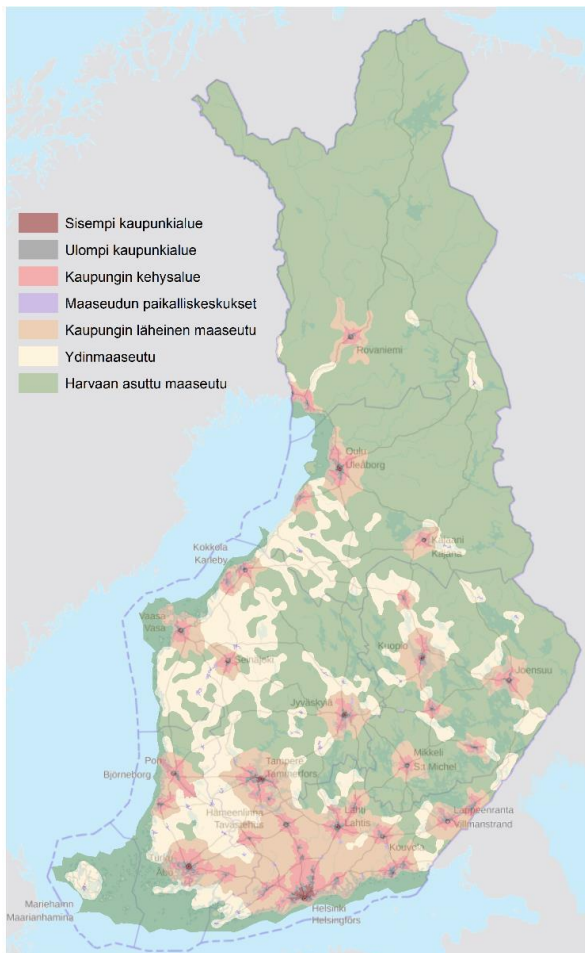

On monenlaisia HV –alueita, joihin sosiaalihuolto asemoi itseään ja joihin sosiaalihuoltoja asemoidaan.

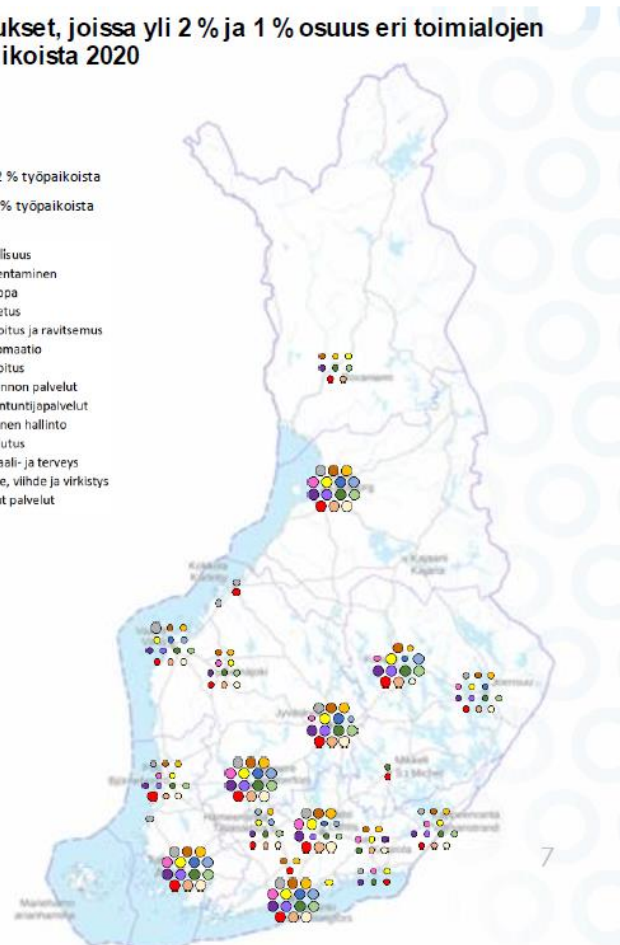
Maaseutualueiden välillä on suuria eroja alueellisessa asemassa ja sen muutoksissa.

Erikoispalveluja voidaan joutua tulevaisuudessa keskittämään aiempaa harvempiin keskuksiin.

Keskuksia, joissa yli 2 % ja 1 % osuus eri toimialojen työpaikoista 2020

- Yli 2 % työpaikoista
- 1-2 % työpaikoista
- Teollisuus
- Rakentaminen
- Kauppa
- Kuljetus
- Majoitus ja ravitsemus
- Infrastruktuuri
- Rahoitus
- Hallinnon palvelut
- Asiantuntijapalvelut
- Julkinen hallinto
- Koulutus
- Sosiaali- ja terveys
- Taide, viihde ja virkistys
- Muut palvelut

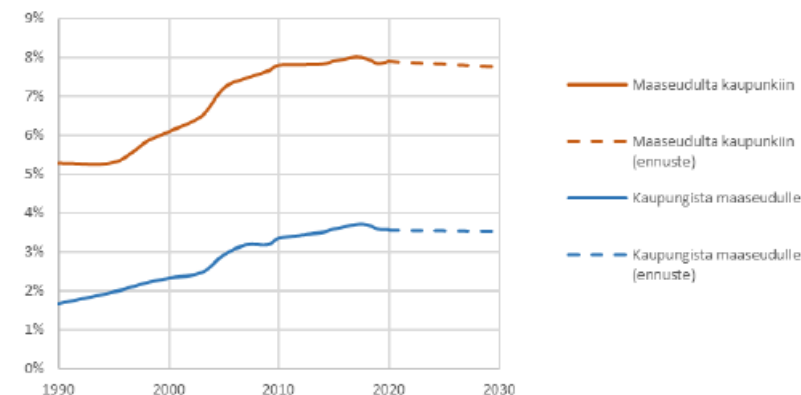

Keskuksia on määritetty taajamittain. Työpaikkatiedot on laskettu vain 250 m ruuduista, joissa on vähintään kolme työpaikkaa. Teollisuuteen on liitetty myös yhdyskuntatekninen huolto. Hallinnon palveluihin on liitetty kiinteistöalan toiminta.

Lähde: SYKE, YKR/SYKE ja TK.

Työssäkäynti kaupunkialueilta maaseudulle on viime vuosina kaksinkertaistunut. Maaseudulla ei ole enää saatavilla työvoimaa moniin työtehtäviin, jolloin työntekijöitä on haettu kaupungeista.

Maaseudulta kaupunkiin ja kaupungista maaseudulle työssäkävien osuus

Sosiaalihuollon kehittämisohjelmatyö: tulokset ja jatkotoimenpiteet

Tavoitteet

- I. Kansallisen sosiaalihuollon kehittämisohjelman strateginen linjaus ja koonta.
- II. Tukea sosiaalihuollon rakenteiden vakiintumista hyvinvointi- ja yhteistyöalueiden toimeenpanossa.
- III. Vahvistaa sosiaalihuollon / sosiaalityön TKKI rakenteita ja tietoperustaista sosiaalihuollon käytäntöä.

Kehittämisohjelman jatkuva tarkistus

Strateginen tiekartta

Työpaketit

- kytketty ohjelmia ja toimintoja strategiseksi kokonaisuudeksi
- toteutus ajallisesti limittyneinä työpaketteina

Implementaatio

- aloitettu ohjelman aikana
- viety sosiaalihuollon näkökulma ja perustelut työpakettien sisältöihin
- sosiaalialan koulutus- ja kehittämistilaisuudet
- kansallinen sosiaalihuollosta käytävä keskustelu, suunnittelu ja päätöksenteko
- sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen toimeenpano

Kehittämisohjelman jatkaminen

- kehittämisohjelman työpakettien operationalisointi
- sosiaalihuollon kansallisen uudistus- ja lainsäädäntötyön tukeminen
- hyvinvointi- ja yhteistyöalueiden ohjaukokonaisuuden kehittäminen

Sosiaalihuollon kehittämishjelma

Tieto- ja tutkimusperustainen
sosiaalihuolto

Harri Jokiranta

Sisältö

Sosiaalihuollon kehittämisohjelman lähtökohdat

Sosiaalihuollosta SOTEssa

Sosiaalihuollon kehittämisohjelman rakenne ja sisältö

Sosiaalihuollon kehittämisohjelman työprosessi ja jatko

Sosiaalihuollon kehittämisohjelman lähtökohdat

Sosiaalihuollosta SOTEssa

Sosiaalihuollon kehittämisohjelman rakenne ja sisältö

Sosiaalihuollon kehittämisohjelman työprosessi ja jatko

Lähtökohtia

Sanna Marinin Hallitusohjelma

3.6 Oikeudenmukainen, yhdenvertainen ja mukaan ottava Suomi

Tavoite 4. Sosiaali- terveydenhuollon palveluiden parantaminen

Keino: Perustason palveluiden saatavuuden parantaminen tulevaisuuden sotekeskuksissa. "**Laaditaan sosiaalihuollon kehittämisohjelma** ja tuodaan sosiaalihuollon palveluita vahvemmin osaksi tulevaisuuden sote-keskusta."

Julkisen hallinnon uudistamisen strategia

"Julkinen hallinto rakentaa tulevaisuuden kestävää arkea ja kaikissa tilanteissa toimivaa ja turvallista yhteiskuntaa."

Päämäärä 2/6 - Ylisukupolvinen vastuunkanto varmistaa luonnon kantokyvyn

Päämäärä 4/6 - Toiminta pohjautuu tietoon

Toimintalinjaus 1/7 - Järjestämme palvelut ihmislähtöisesti ja monimuotoisesti.

Hallituksen kestävyystiekartta ja hyvinvointitalous

Sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä yhteiskunta.

Sosiaalihuollon kehittämisohjelman maasto

OHJELMATYÖ

- Sosiaalihuollon kehittämisohjelma / tutkimus- ja tietoperustainen sosiaalihuolto
- Tulevaisuuden sosiaali- ja terveystieteiden tutkimusohjelma
- Sosiaalityön tutkimusohjelma / vtr -rahoituksen tarkoitus ja luonne
- Suomen kestävän kasvun ohjelma (RRF) / Haku 2021 ja synkronointi Tulevaisuuden sote -keskus

RAKENNETYÖTÄ TEHDÄÄN ON LINE

- SOTE-PELA –rakenneuudistuksen täytäntöönpano
- Sosiaalialan TKKI -rakenteen vakiinnuttaminen
- Hankerahoitus vs. perusrahoituksen varmistaminen

LAINSAADANTOTYÖ KULKEE RINNALLA

- Menossa, tulossa ja valmistelussa oleva lainsäädäntö, mikä liittyy ja tukee sosiaalihuollon kehittymistä.

BASEMENT ON RAKENNUSALUSTA

- Sosiaalityön ja sosiaalialan koulutuksen kehittäminen - uudet ammattilaissukupolvet
- Aluekehitystyön ja kuntien oman toiminnan strateginen kehittäminen / Toimiva kunta ja hyvinvointialue
- Hyvinvointialue on aluetoimija ylitse järjestäjä/tuottaja roolin

Sosiaalihuollon kehittämisohjelman tarkoitus

Vahvistaa sosiaalihuollon kokonaisuuden **PITKÄN AIKAVÄLIN** systemaattista kehittämistä.

Laaditaan hallitusohjelman mukainen sosiaalihuollon kehittämisohjelman kokonaisuus.

- Sisällöllinen yhteys **Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus - valtionavustusohjelmaan**, jossa tehdään alueellista palvelujen kehittämistyötä tavoitteena palveluiden yhdenmukaistaminen alueella ja sosiaalihuollon vaikuttavuuden vahvistaminen.
- **Vahvistaa** sosiaali- ja terveydenhuollon sisällöllisen kehittämisen rakenteita ja toimintakäytäntöjä sekä **turvata** SOTE-PELA -uudistuksen kansallisten ja strategisten tavoitteiden toteutuminen.

Tavoitteet / toimenpidekokonaisuudet

- I. Kootaan kansallisen sosiaalihuollon kehittämisohjelma ja sen strategiset linjaukset.
- II. Tukea sosiaalihuollon rakenteiden vakiintumista hyvinvointi- ja yhteistyöalueiden toimeenpanossa.
- III. Vahvistaa sosiaalihuollon / sosiaalityön TKKI rakenteita ja tietoperustaista sosiaalihuollon käytäntöä.

Sosiaalihuollon kehittämisohjelman lähtökohdat

Sosiaalihuollosta SOTEssa

Sosiaalihuollon kehittämisohjelman rakenne ja sisältö

Sosiaalihuollon kehittämisohjelman työprosessi ja jatko

Matka kohti yhdistämistä (integraatiota)

Kehittämishjelmat

Paras-hanke (2005-2011, 2016)

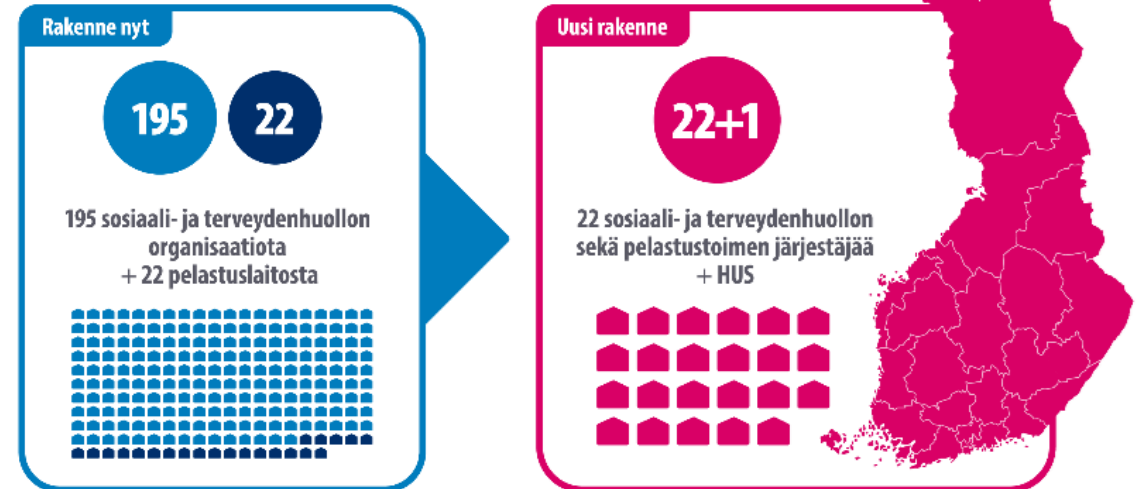
Kuntauudistus (2011)

Kaksitasoinen ja yksitasoinen
kuntayhtymämalli (2014)

Maakunta- ja sote-uudistus (2015)

**SOTE-PELA uudistus
(2021)**

Uusi hyvinvointialuerakenne 1.1.2023

Järjestämislaki **612/2021**

SOTE työnjako 1.1.2023

Valtio

- rahoitus
- ohjaus

22+1

sosiaali- ja
terveydenhuollon
sekä pelastustoimen
järjestäjää + HUS

5

yhteistyöaluetta
työnjako erityistason
palveluissa

Julkiset palvelut vahvassa roolissa

Yksityiset ja kolmas sektori täydentävät

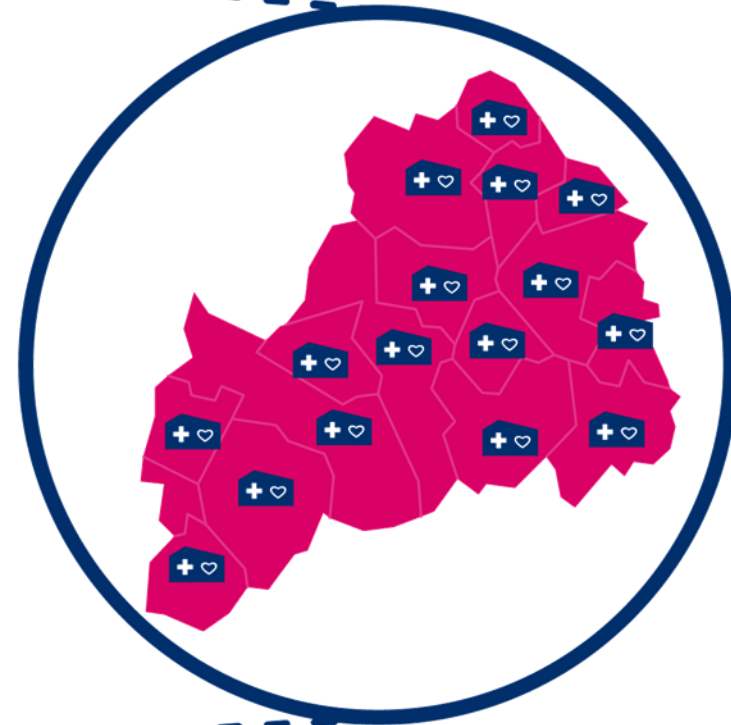

Hyvinvointialue: yksi päätöksenteko, johto ja rahoitus

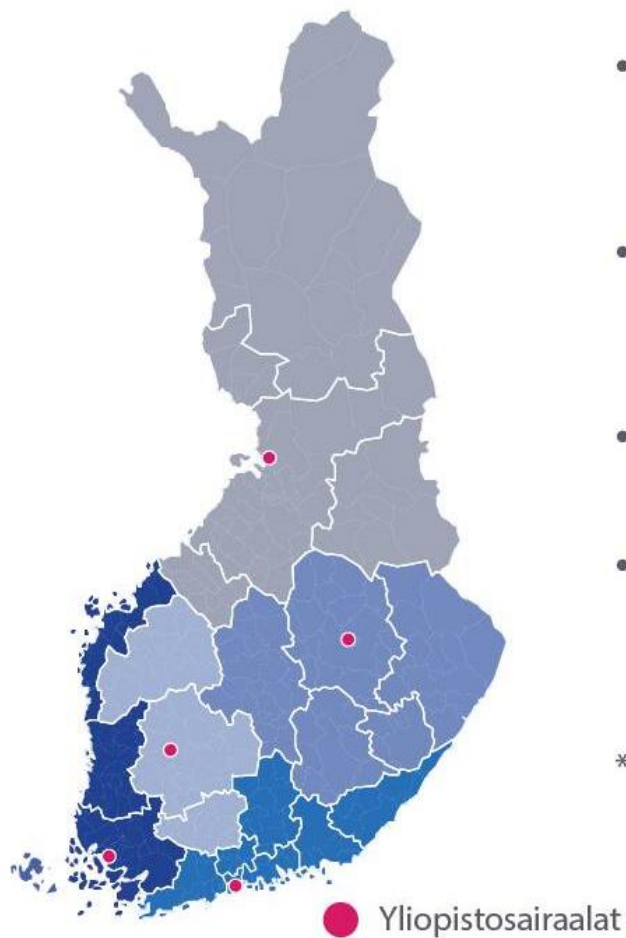
Hyvinvointialue

- Perus- ja erityistason palvelujen järjestämis- ja tuottamisvastuu yhdellä järjestäjällä
- Yksi järjestäjä mahdollistaa toiminnallisen integraation ja toiminnalliset uudistukset
- Järjestäjällä vastuu palvelujen yhteensovittamisesta ja palvelukokonaisuuksista
- Mahdollisuus kohdentaa voimavarat tasaisesti
- Pelastustoimi on soten kanssa rinnakkainen, itsenäinen toimiala

Hyvinvointialueiden välinen yhteistyö ja yhteistyöalueiden (YTA) ohjaus

- Hyvinvointialueiden järjestämän sosiaali- ja terveydenhuollon alueellista yhteensovittamista, kehittämistä ja yhteistyötä varten on viisi yhteistyöaluetta
- Yliopistollista sairaalaa ylläpitävät Pirkanmaan, Pohjois-Pohjanmaan, Pohjois-Savon ja Varsinais-Suomen hyvinvointialueet sekä HUS-yhtymä kuuluvat eri yhteistyöalueisiin
- Yhteistyöalueelle laaditaan valtuustokausittain hyvinvointialueiden yhteistyösopimus*
- Yhteistyösopimuksen toteutumista seurataan ja arvioidaan vuosittain ohjaavien ministeriöiden ja yhteistyöalueen hyvinvointialueiden välisissä neuvotteluissa

* Valtioneuvosto voi päättää hyvinvointialueita sitovasti yhteistyösopimuksen sisällöstä siltä osin kuin hyvinvointialueet eivät pääse siitä yhteisymmärrykseen tai sopimus ei vastaa laissa säädettyä

Muutosilmiöt; vaikutus palvelutarpeeseen, järjestämiseen ja integraatioon

Muutosilmiöt; vaikutus palvelutarpeeseen, järjestämiseen ja integraatioon

Päätöksentekijöiden ja osaajien kyky analysoida **moniulotteisia muutoksia** ja niiden merkitystä

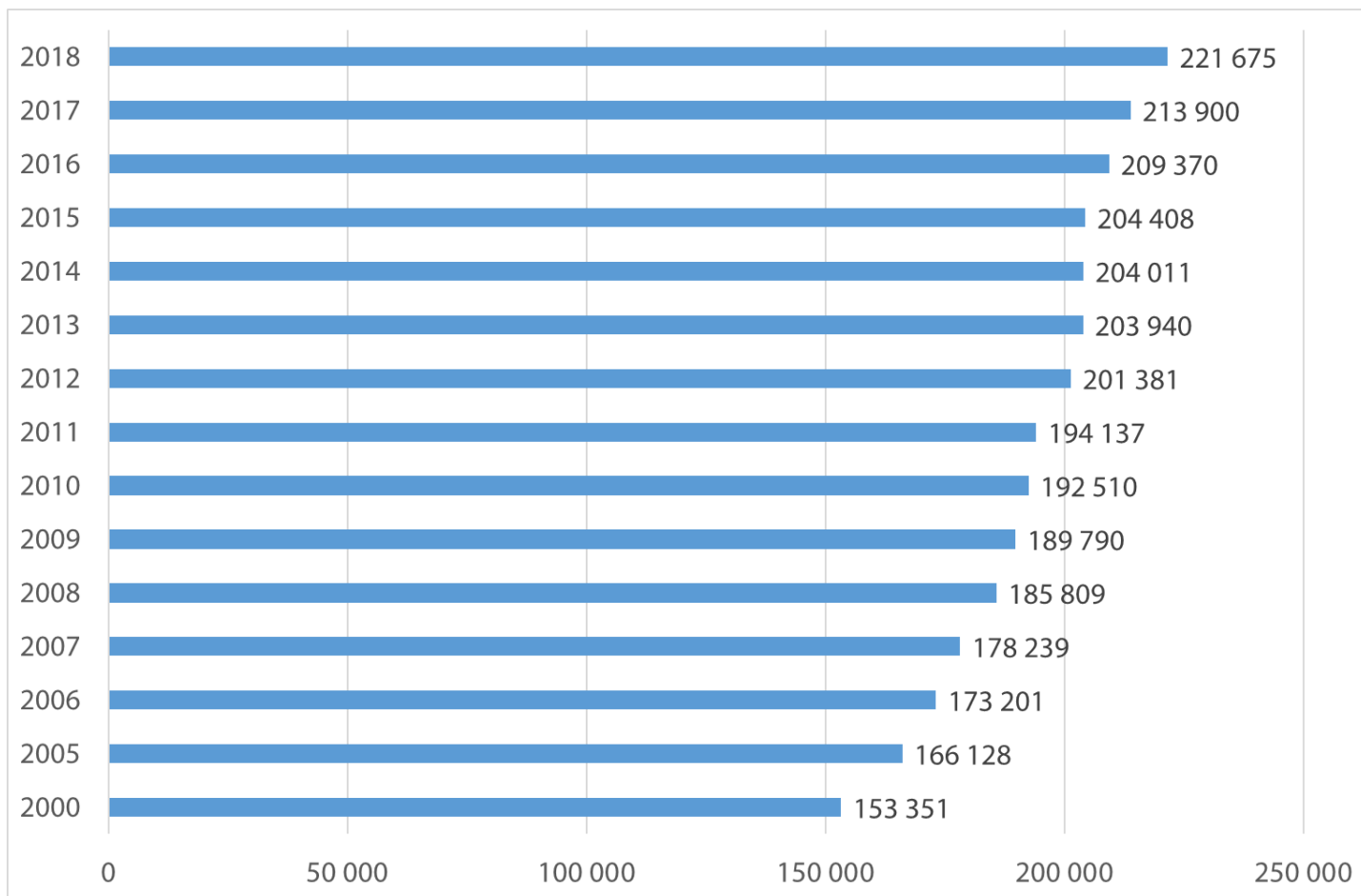
- palvelutarpeiden muodostuminen
- resurssiallokaation perusteet
- osaamisen riittävyys
- palveluverkon toimivuus
- syrjäyttämisen tunnistaminen.

Kun palvelutarpeet ovat yhä useammin ei-rationaalisia ja **kietoutuvat kimpuiksi** tarvitaan

- palvelurakenteen integraatiota
- palveluprosessien, integraatiota
- osaajien yhteistä työtä.

Sosiaalihuollon toimialalla työskentelevä henkilöstö koko maa, yhteensä (2000 – 2018)

”Sote-henkilöstöä koskeva tietopohja on nykyisellään hajanainen ja se sisältää paikoin tietopuutteita. Tiedon käyttöä päätöksenteossa tulisi vahvistaa ja analyysin jalostamista päätöksenteon tarpeisiin kehittää.”

Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2023:8
Tiekartta 2022–2027 : Sosiaali- ja terveysalan henkilöstön riittävyyden ja saatavuuden turvaaminen

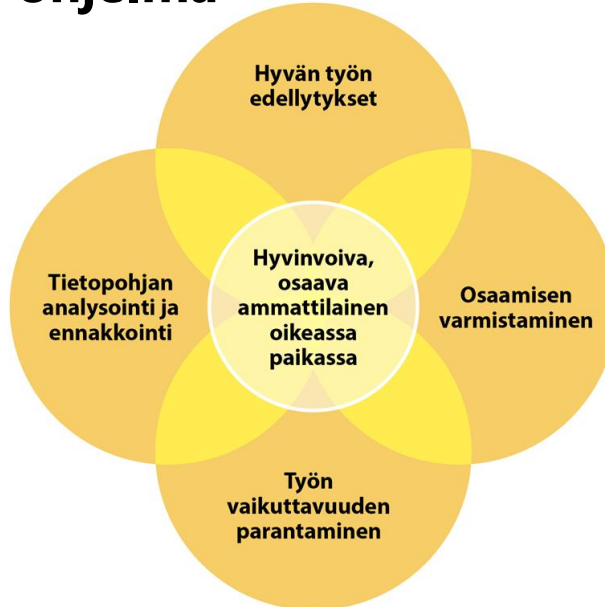
Osaavan henkilöstön saatavuus

Henkilöstövaje

Sote-henkilöstön riittävyys ja saatavuus-ohjelma

Eläköityminen

Rekrytointihaasteita kasvattaa henkilöstön poistuma:

- julkisella sektorilla työskentelevästä sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöstä noin joka viides eli noin 44 000 henkilöä siirtyy vanhuuseläkkeelle vuoteen 2030 mennessä.
- eläköityvien osuus sote-työvoimasta nousee joillakin alueilla noin kolmasosaan, kun mukaan lasketaan myös työkyvyttömyys- ja osatyökyvyttömyyseläkkeelle siirtyvät.

Sosiaali- ja terveyspalveluihin käytetään Suomessa 20 miljardia euroa vuodessa

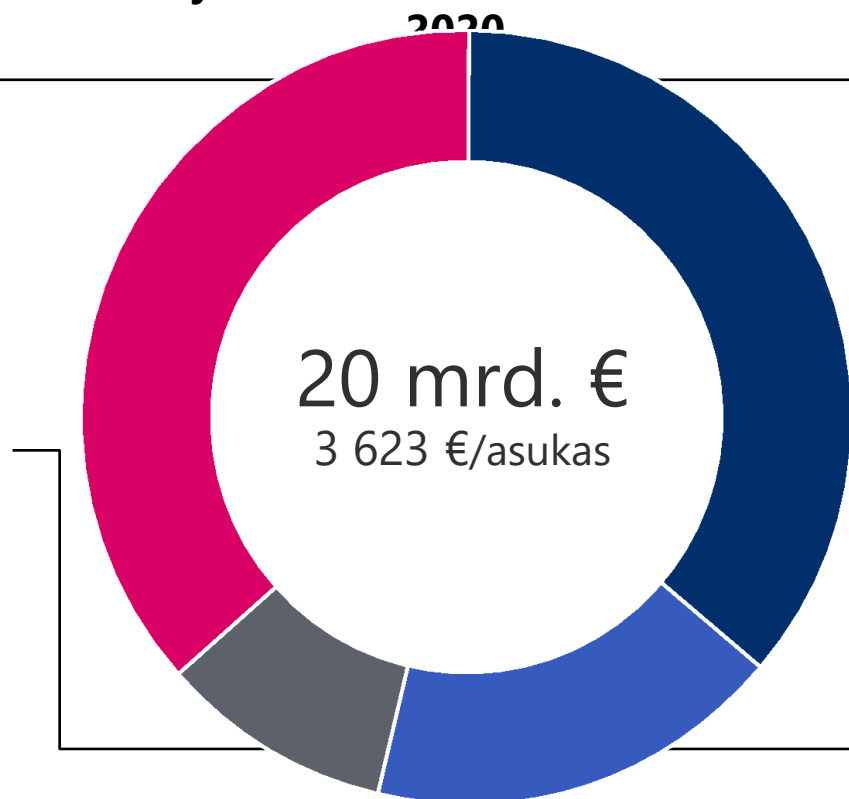
Koko maan kustannusten
jakautuminen tehtävittäin
2020

Sosiaalihuolto 38 %

muun muassa kotihoito, lasten, nuorten ja perheiden sosiaalihuollon avopalvelut, lastensuojelu, ikääntyneiden, vammaisten ja päihdehuollon palvelut

Muut 7 %

muun muassa toimeentulotuki, kuntouttava työtoiminta, sosiaaliasiamiestoiminta, työllistymistä tukevat palvelut, ympäristöterveydenhuolto

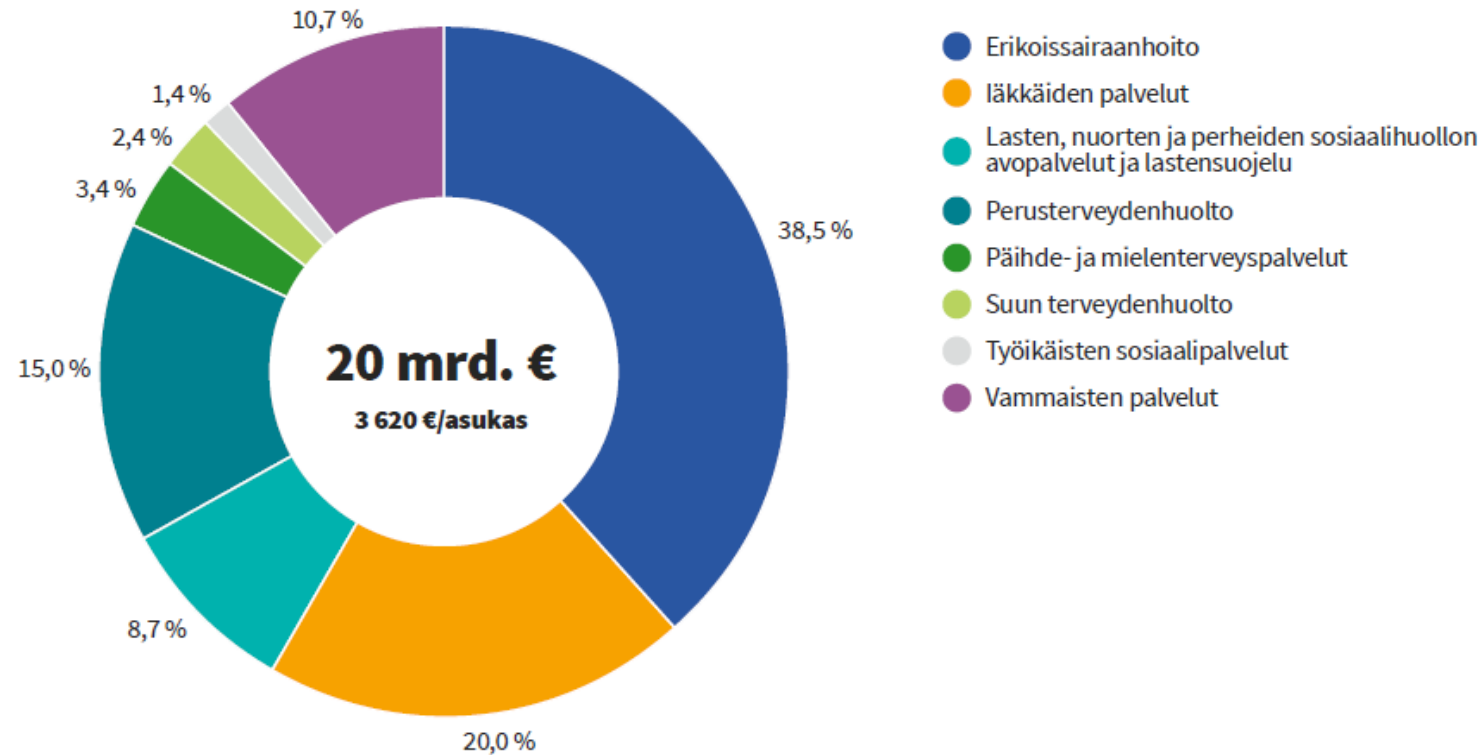

Erikoissairaanhoito 37 %

Perusterveydenhuolto 18 %

muun muassa terveystarkastukset, neuvolakäynnit, lääkärin, hoitajan, fysioterapeutin ja suun terveydenhuollon vastaanotot, kotihoidon lääkärin ja hoitajan käynnit, terveyskeskuksen vuodeosastohoito

Manner-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon nettokäyttökustannusten jakauma vuonna 2021

▲ Kuviossa esitetään tehtäväkohtaiset prosenttiosuudet vuoden 2021 sosiaali- ja terveydenhuollon nettokäyttökustannuksista Manner-Suomessa. Tiedot perustuvat kuntien Valtiokonttorille raportoimaan tietoon.

Sosiaalihuolto asettuu hyvinvointialueelle, kun

Sosiaalihuolto itse tunnistautuu hyvinvointialueen rakenteessa.

- Sosiaalihuollon kokonaisuus on selkeä
→ palvelut ja vaikuttaminen/muutostyö.
- Toimijoiden roolitukset ja vastuut ovat perusteltuja → järjestäjätoiminto ja tuotanto.

TKKI toiminnalla on selkeä rakenne ja riittävä resurssi.

- Tutkimus- ja tietoperustaisen sosiaalihuollon käytännöt on varmistettu.

Johtaminen ja toimintakulttuuri ovat vaikuttamisperustaista.

- Uusi ei ole entisen palapelin toisinto.
- Toisin tekemisen tuki ja rakenteet on luotu.

Osaava henkilöstö on turvattu.

- Koulutusrakenteiden kehittämistyö on käynnistynyt.
- Osaajien saatavuus ja pito eivät lipsu.

Sosiaalihuollon kehittämisohjelman lähtökohdat

Sosiaalihuollosta SOTEssa

Sosiaalihuollon kehittämisohjelman rakenne ja sisältö

Sosiaalihuollon kehittämisohjelman työprosessi ja jatko

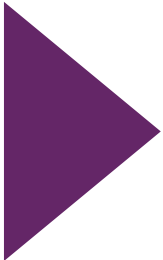
Sosiaalihuollon PITKÄN AIKAVÄLIN systemaattisen kehittämisen edellytyksiä

Toimivat (hyvinvointi)tiedon järjestelmät, tiedon tuottaminen ja analyysi

Alueellinen ja kansallinen TKKI ekosysteemi

Sosiaalihuollon ja sosiaalityön TKKI rakenne – tietoperusta ja osaaminen
Koulutuksen uudistaminen - käytäntötutkimus osana työtä, työelämäyhteys

**Visio:
tieto- ja
tutkimus-
perustainen
sosiaalihuolto**

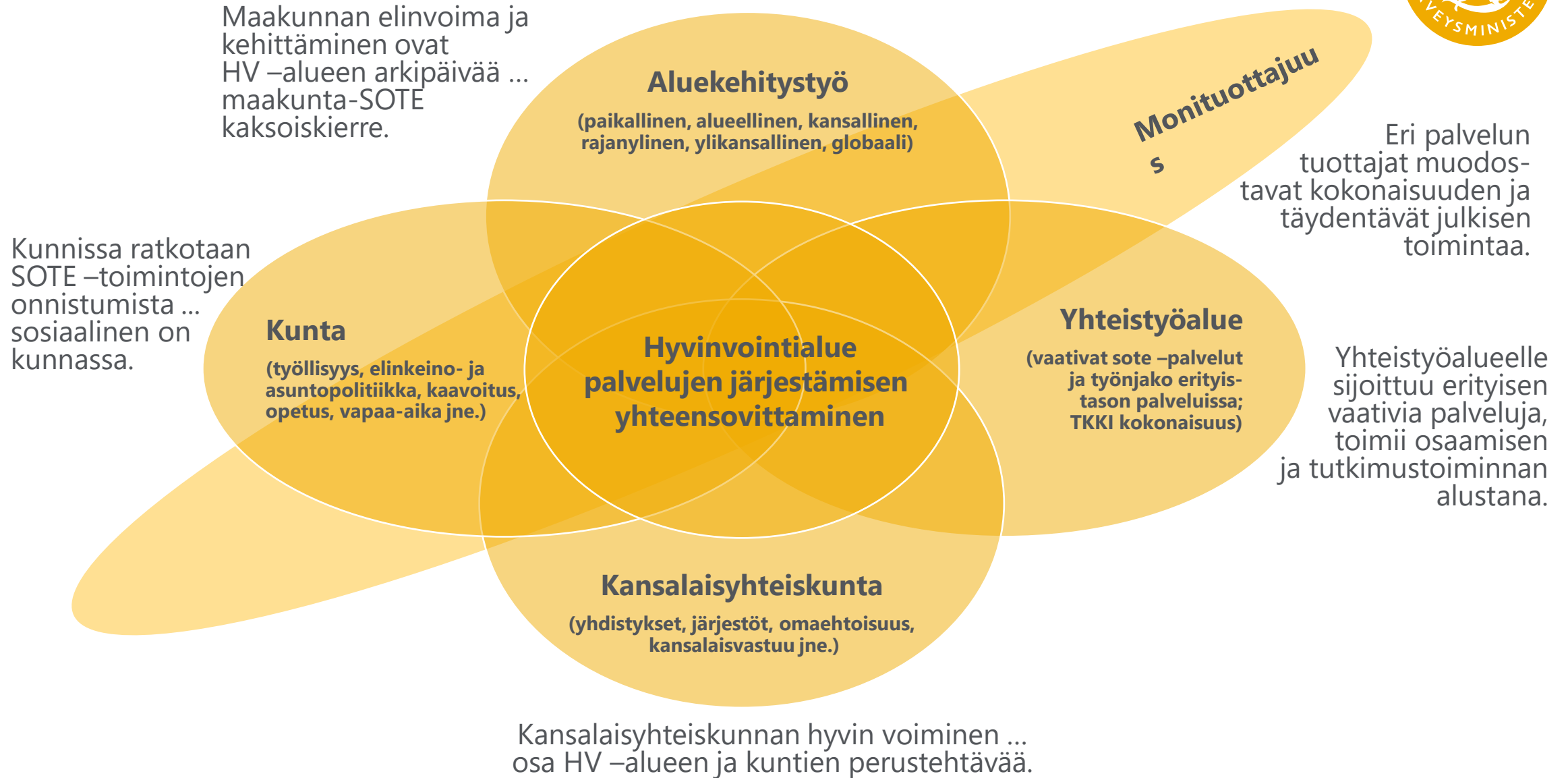
Kansallinen ohjaus sekä organisaation ja palvelujen johtaminen vaikuttavuus-perustaista.

Sosiaalihuollon vaikuttavat työkäytännöt ja palvelujen porrasteisuus hyvinvointi- ja yhteistyöalueilla (perus- ja erityispalvelut).

Sosiaalihuolto on enemmän kuin palvelut (elämäntilanne-lähtöisyys kunta- ja poliitiikoissa).

Hyvinvointialue on ekosysteemi

Sosiaalihuollon kehittämisohjelma (temaattisia sisältöjä – STM aikaisempi valmistelu)

Laatu ja vaikuttavuus:

- TKI -rakenne, tiedon tuottaminen ja saatavuus, tutkimus
- osaava ja riittävä henkilöstö, koulutusrakenne
- vaikuttavuus
- Integraatio / yhteensovittaminen
- rakenteellinen sosiaalityö

Saatavuus, oikea-aikaisuus, jatkuvuus:

- peruspalvelut eri ikäryhmissä ja elämäntilanteissa
- digitalisaatio / työmenetelmät ja -välineet, palveluprosessit
- toiminta- ja työkyvyn tukeminen
- erityinen tuki ja paljon palvelua tarvitsevat

Varhainen ja ennakoiva työ:

- kuntien sosiaali- ja terveystalitiikka / kunta- ja poliitiikka / HYTE
- matalan kynnyksen palvelurakenne ja toimintakäytännöt
- yhteisö- ja sosiaalityö / kansalaisyhteiskunta

Monialaisuus ja yhteen toimivuus:

- toiminnallinen integraatio / yhteen sovittaminen
- monialaiset yhteistyörakenteet

RRF pilari 4 / Investointi 3.

- vahvistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon kustannus- vaikuttavuutta tukevaa tietopohjaa ja vaikuttavuusperustaista ohjausta
- perusresurssien riittävyys / hankkeistus / palveluvelka

HO : Laaditaan sosiaalihuollon kehittämisohjelma ja tuodaan sosiaalihuollon palveluita vahvemmin osaksi tulevaisuuden sote-keskusta.

- Vahvistaa sosiaalihuollon kokonaisuuden systemaattista kehittämistä
- Tarkennetaan hallitusohjelman mukaisen sosiaalihuollon kehittämisohjelman sisältöjä

- I. Kansallisen sosiaalihuollon kehittämisohjelman strateginen ohjaus ja koonta.
- II. Tukea sosiaalihuollon rakenteiden vakiintumista hyvinvointi- ja yhteistyöalueiden toimeenpanossa.
- III. Vahvistaa sosiaalihuollon / sosiaalityön TKKI rakenteita ja tietoperustaista sosiaalihuollon kehittämisohjelmaa ja lainsäädäntötyötä.

Sosiaalihuollon kehittämisohjelman strategiakimppu

Missä muutosta tavoitellaan ja millä keinoin?

Kehittämishajelman strateginen kokonaisuus : tieto- ja tutkimusperustainen sosiaalihuolto

Toimintaresurssien varmentaminen

- Osaaminen, henkilöstö, talous, johtaminen

Tutkimuksen, kehittämisen ja tietoperustan vakiintunut rakenne

- TKKI ja koulutus, tiedolla johtaminen

Sosiaalihuollon palvelurakenteen kehittäminen

- Peruspalvelujen ja erityisen vaativien palvelujen kokonaisuudet, palvelujen porrasteisuus, digitalisaatio

Kansallinen ohjaus ja lainsäädäntötyö

- Reagoinnista ennakointiin, ohjauksen käytänteet

Asiantuntijuuden käytön lisääminen

- Sosiaalisen vahvistuminen osana aluekehitystyötä
- Kuntien perustehtävän tukeminen, tieto sosiaalisesta

Keinojen mallintamista

- Vaikuttavuusperustaisen ohjauksen ja hallinnon vakiinnuttaminen (ml. menetelmät).
- Koulutuksen ja tutkimuksen uudistaminen ja käytäntöyhteyden vahvistaminen, erilaiset tiedon tuotannon tavat, menetelmäkehittäminen.
- Tutkimusrahoituksen vahvistaminen ja kohdentaminen.
- Perusrahoitus, jossa hankeperustaista rahoitusta käytetään harkiten.
- Palveluiden ja palvelukokonaisuuksien kirkastaminen ja tarkoituksenmukaisen porrasteisuuden luominen.
- Sosiaalihuollon ja aluekehittämisen yhteistyön vahvistaminen (tiedontuotanto, vaikuttaminen, osallisuus).
- Kokonaisvaltaisen sääntelyn (ml. substanssilainsäädännön) ja ohjauksen kehittäminen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet 2023 - 2026

Palvelujen laatu paranee

1. Palvelut on järjestetty yhdenvertaisesti ja laissa säädetyt oikeudet turvaten

2. Erityisesti perustason palvelujen toimintavarmuus vahvistuu ja integraatio lisääntyy

3. Osaavan henkilöstön saanti turvataan sekä vahvistetaan sosiaali- ja terveysalan veto- ja pitovoimatekijöitä

Lisätään toiminnan vaikuttavuutta

4. Toiminta on taloudellisesti kestävä

5. Kustannusten kasvua hidastetaan suhteessa palvelutarpeen kasvuun ja painotusta siirretään ennaltaehkäisevään työhön

6. Palvelujen kansallisessa ja alueellisessa ohjauksessa painottuu vaikuttavuusperustaisuus

Sosiaali- ja terveydenhuolto on toimiva osa yhteiskuntaa

7. Hyvinvointialueiden ja kuntien sekä muiden toimijoiden välillä on toimivat yhteistyörakenteet ja toimintakäytännöt

8. Valmiussuunnittelu ja varautuminen toteutuvat kansallisesti yhtenäisiin perusteisiin pohjautuen

9. Toiminnassa tunnistetaan mahdollisuuksia sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäviin toimiin sekä keinoja ilmastomuutoksen hillitsemiseen

Tiedon ja tutkimuksen merkitys kasvaa

10. Palvelujärjestelmään sekä perusterveyden ja sosiaalihuollon palveluihin liittyvä tutkimus- ja kehittämistoiminta vahvistuu

11.

Kansallisesti ja yhteistyöalueen tasolla suunniteltu tiedonhallinta ja digitalisaatio tukevat tavoitteiden saavuttamista ja asiakaslähtöistä toiminnan uudistamista

Sosiaalihuollon kehittämisohjelman toimintalayerit

Kansallinen vaikuttavuus-
perustainen ohjaus

Hyvinvointi- ja YTA -alueet

- Sosiaalihuollon substanssi ja rooli
- Palvelut, prosessit, työmenetelmät, ... palveluverkko, ...

Kuntakonserni

- Kuntapolitiikat, kunnan perustehtävä
- Kuntalaisten elämäntilanne, elinvoima, ...

Kansalaisyhteiskunta

- Järjestöt, yhdistykset, omaehtoisuus
- Yhteisöllisyys, vaikuttaminen, kumppanuus, palvelut, ...

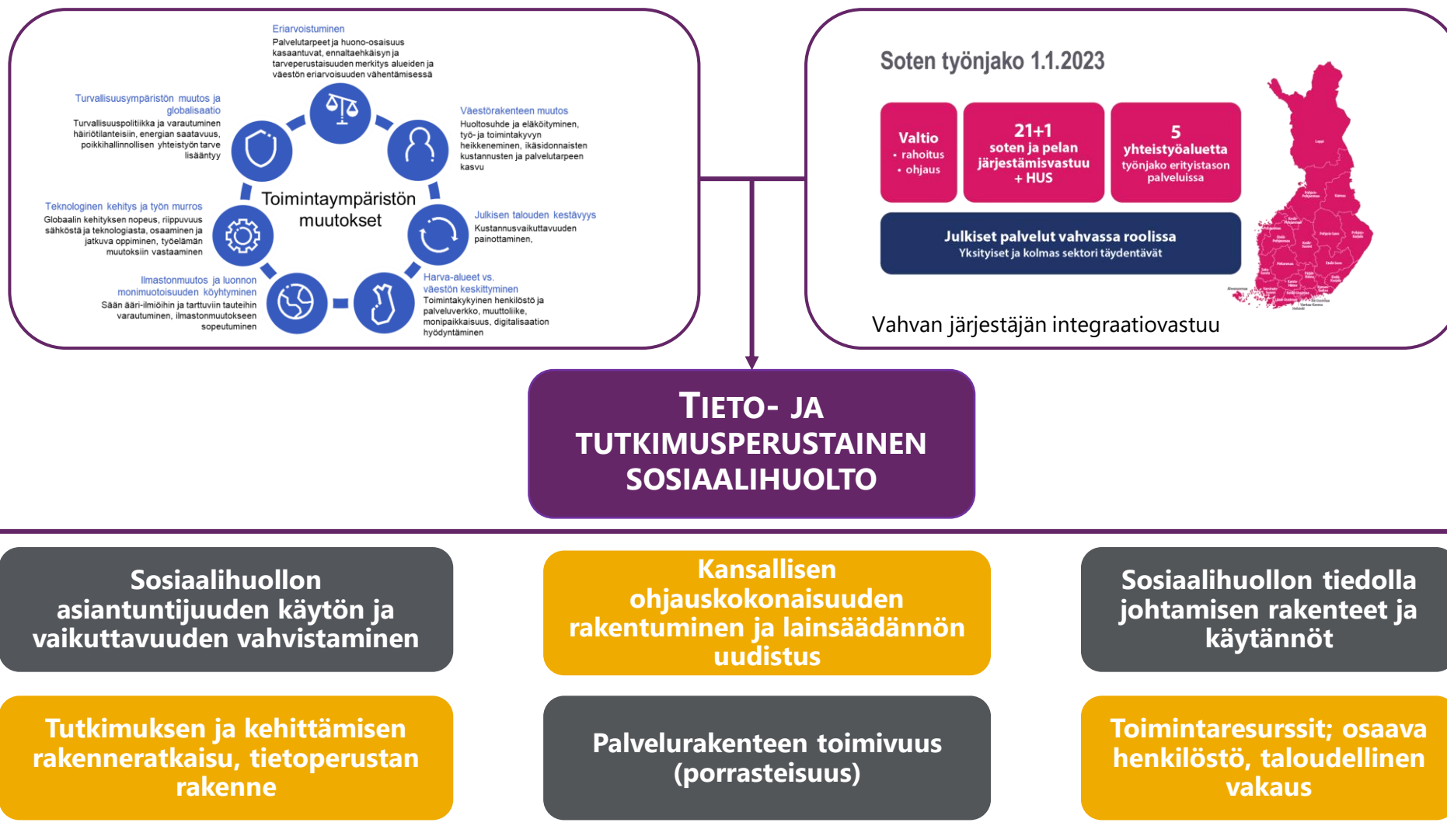
Tieto- ja tutkimusperustaisuus

Strateginen, pitkän ajan
toimintapolitiikka

Tässä ja nyt toteutettava
toimintapolitiikka

Sosiaalihuollon kehittämisohjelman sisältökokonaisuudet

Sosiaalihuollon kehittämisohjelman tiekartta ja työpaketit (1-7) hallituskausille

2019-
2023

Sosiaalihuollon kehittämisen aikaisemmat ohjelmat ja toimenpiteet.

Kehittämisohjelman hallitusohjelmakirjaus.

Strategisen kehittämisohjelman laadinta ja hyväksyminen.

Käynnistymässä sosiaalihuollon sisältöohjauksen selvitys

TP7 / Ohjauksen kokonaisuus.

1. STM ohjausrakenteen uudistaminen
2. Sosiaalihuollon asiantuntijuusroolin vahvistaminen

2023-
2027

TP6 / HV- ja YTA toiminta.

1. Sosiaalihuolto SOTE:ssä; palvelujen saatavuus, osallisuus, johtaminen
2. SOTE palvelujen vaikuttavuus, toiminnallinen integraatio
3. Sosiaalihuolto ALKE toimijana ekosysteemissä
4. Sosiaaliturvauudistus ALKE –neuvotteluissa mukaan HVA kokonaisuus

TP5 / Henkilöstön osaaminen ja saatavuus.

1. Sosiaali- ja terveysalan korkeakoulutuksen kehittäminen –hanke
2. Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön riittävyyden ja saatavuuden ohjelma

TP4 / Sosiaalihuollon tietojärjestelmien ja tiedon tuotannon vahvistaminen.

1. HV ja YTA -alueiden tietojärjestelmät (APTJ, HR, talous, ...)
2. Kansallisen/alueellisen (hyvinvointi)tietopohjan vahvistaminen (mm. Toivo -ohjelma, Rekisteriuudistus THL)

TP3 / Palvelurakenteen uudistuksen tukeminen.

1. Peruspalveluiden vaikuttavuus
2. Sosiaalihuollon lainsäädännön uudistus
3. Palvelurakenteen vahvistaminen (porrasteisuus ml. keskittämisasietus).

Käynnistymässä sosiaalihuollon porrasteisuuden selvitys

TP2 / TKKI -rakenne, sääntely ja rahoitus.

1. HV ja YTA – alueiden TKKI rakenne
2. Rahoitus, lainsäädäntö

(TP2 sisältää 2022 alkavaa toimintaa)

Kokonaisuus esillä HO taustapapereissa

2027-
2031

TP7 / Sosiaalihuollon tietoperustan ja tiedolla johtamisen vakiinnuttaminen.

1. Mittaristotyö, tiedontuotannon rakenne ja välineet
2. Vaikuttavuustutkimuksen käytännöt ja rakenne

**TIETO- JA
TUTKIMUSPERUSTAINEN
SOSIAALIHUOLTO**

**Toimivat ja vaikuttavat
elämäntilanteen
mukaiset palvelut**

Sosiaalihuollon kehittämisohjelman lähtökohdat

Sosiaalihuollosta SOTEssa

Sosiaalihuollon kehittämisohjelman rakenne ja sisältö

Sosiaalihuollon kehittämisohjelman työprosessi ja jatko

Sosiaalihuollon kehittämisohjelman laatiminen

Kevät-kesä 2021	Kesä-syksy 2021	Kevät-kesä 2022	Kesä-syksy 2022	Kevät 2023 -
Tilannekuva - STM osastot/yksiköt - Ministeriöt - THL - Kuntaliitto Viestintäsuunnitelma Taustaryhmän muodostaminen / yhteistyö olevien työryhmien kanssa	Kehittämisohjelman kokonaisuus, sisältöjen täsmentäminen, paino-pisteiden asettaminen, ohjelmana hyväksymis-menettely	Kehittämisohjelman sisältöjen edelleen täsmentäminen, toimeenpano ja seuranta	Kehittämisohjelman sisältöjen edelleen täsmentäminen, toimeenpano ja seuranta	Kehittämisohjelman arviointi (sisältö, vaikuttavuus, toteutus, eteneminen) Kehittämisohjelmatyön jatkuvuus / seuraavaan hallitusohjelmaan valmistautuminen
Taustaryhmätyö / kuulemiset / sosiaalihuollon kehittämisohjelman työryhmä				
STM työryhmiin osallistuminen / sosiaalihuollon kehittämisohjelma ja sosiaalihuollon asiantuntijuus / lainsäädäntötyö				
Hyvinvointi- ja yhteistyöalueet / sosiaalihuollon rakenteet, toimintakäytännöt, kehittäminen (STM/THL)				
Sosiaalihuollon TKKI kokonaisuus osana sosiaalihuollon kehittämisohjelmaa				
Raportointi / PAL, APO / Kansaliapäällikkö				

Sosiaalihuollon kehittämisohjelman työprosessi

- Sidosryhmätapaamiset ja -keskustelut: strategisten painopisteiden varmistaminen
- Sosiaalihuollon eri työryhmien yhteistyö
- Sosiaalihuollon päivät seminaarikokonaisuus / työpajat ja seminaari (yhdessä THL) joulukuu 2022
- Raportin valmistelu ja julkaisu
- Tarvittavien jatkotoimenpiteiden määrittely
- Sidosryhmätapaamiset ja -keskustelut: strategisten painopisteiden kokonaisuus
- Sosiaalihuollon eri työryhmien yhteistyö

Kevät
2022

Syksy
2022

Kevät
2023

- Sosiaalihuollon päivät seminaarikokonaisuus / seminaari ja työpajat toukokuu 2022
- Osallistuminen STM työryhmiin ja suunnittelutoimintoihin sosiaalihuollon asiantuntijana (ml. SOTE –uusiituksen toimeenpanon tuki)
- Sosiaalityöntutkimuksen verkostoseminaarit 2022 ->
- Osallistuminen STM työryhmiin ja suunnittelutoimintoihin sosiaalihuollon asiantuntijana (ml. SOTE –uusiituksen toimeenpanon tuki)
- Raportin kirjoittaminen
- Kehittämisohjelman työpakettien siltaaminen hallitusohjelmakausille 2023 ->

Sosiaalihuollon kehittämisohjelman valmisteluprosessi ja implementointi

Valmisteluprosessin vaiheet

Implementointi

Ohjaus ja raportointi

- Kehittämisohjelma on hallinnollisesti sijoitettu Asiakkaat ja palvelut osastolle (APO) ja siellä PAL –yksikköön.
- Kehittämisohjelman valmistelu ja toteuttaminen on tehty yhteistyössä ja jatkuvassa vuorovaikutuksessa STM osastojen välillä.
- Kehittämisohjelma ja siihen liittyvä hankepäällikön työsuunnitelma ovat olleet STM osastot ylittävä kokonaisuus.
- Kehittämisohjelman valmistumista on esitelty osastojen johtoryhmissä.
- Kehittämisohjelman valmistelun aikana ohjelmaa on käsitelty eri yhteistyöryhmissä sekä koulutustilaisuuksissa.

Sosiaalihuollon kehittämisohjelmatyö: tulokset ja jatkotoimenpiteet

Tavoitteet

- I. Kansallisen sosiaalihuollon kehittämisohjelman strateginen linjaus ja koonta.
- II. Tukea sosiaalihuollon rakenteiden vakiintumista hyvinvointi- ja yhteistyöalueiden toimeenpanossa.
- III. Vahvistaa sosiaalihuollon / sosiaalityön TKKI rakenteita ja tietoperustaista sosiaalihuollon käytäntöä.

Kehittämisohjelman jatkuva tarkistus

Strateginen tiekartta

Työpaketit

- kytketty ohjelmia ja toimintoja strategiseksi kokonaisuudeksi
- toteutus ajallisesti limittyneinä työpaketteina

Implementaatio

- aloitettu ohjelman aikana
- viety sosiaalihuollon näkökulma ja perustelut työpakettien sisältöihin
- sosiaalialan koulutus- ja kehittämistilaisuudet
- kansallinen sosiaalihuollosta käytävä keskustelu, suunnittelu ja päätöksenteko
- sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen toimeenpano

Kehittämisohjelman jatkaminen

- kehittämisohjelman työpakettien operationalisointi
- sosiaalihuollon kansallisen uudistus- ja lainsäädäntötyön tukeminen
- hyvinvointi- ja yhteistyöalueiden ohjaukokonaisuuden kehittäminen

KIITOS!

Sosiaalityön kehittämisen tiekartta 2023 - 2025

Luodaan yhdessä sosiaalityön kehittämisen suuntaviivat!

Työntekijäkyselyn sekä asiakkaille ja yhteistyötahoille toteutettujen kyselyjen tulokset

Sosiaalityön kehittämisen Tiekartta muotoillaan yhdessä sosiaalityön ammattilaisten kanssa ja sen tavoitteena on toimia suunnannäyttäjänä kehittämistyölle.

Valmistelussa kuullaan ja huomioidaan asiakkaiden sekä yhteistyötahojen näkemyksiä kehittämistarpeista.

Tiekarttaan nostettavat yhteiset sosiaalityön kehittämisen suuntaviivat muotoillaan samansuuntaisiksi valtakunnallisten kehittämisohjelmien, hyvinvointialueen strategian ja hyvinvointialueen sosiaalityön johdon linjausten kanssa.

Tiekartan muotoilussa hyödynnetään myös ajankohtaista tutkimustietoa.

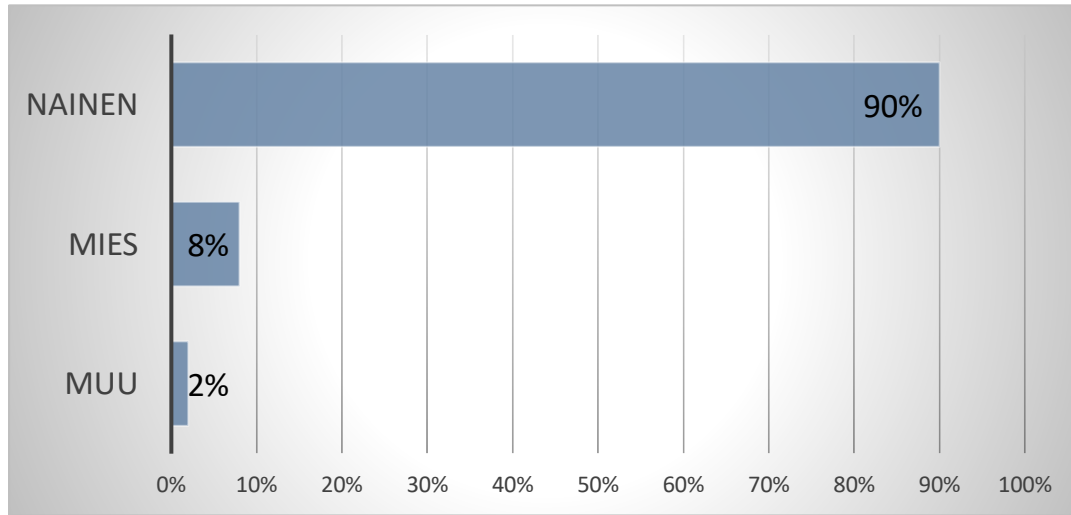
Työntekijäkyselyn toteutus

- Verso toimi kyselyn toteuttajana
- Tietotarpeiden määrittelyyn ja kyselyn suunnitteluun osallistuivat myös mm. sosiaalityön esimiestyöryhmä, kehittämistyöryhmä ja Peson johtoryhmä
- Jakelu 367 henkilölle sähköpostitse HR:sta saadulla jakelulistalla
  - Asiakasohjaukset, omatyöntekijät
  - Terveystuon sosiaalityö
  - Gerontologinen sosiaalityö
  - Oppilashuolto
  - Psykososiaalisen kuntoutuksen sosiaalityö
  - Sosiaalipäivystys
  - Sosiaaliamiehet
  - Sosiaalialan osaamiskeskus
- Palvelutuotanto rajattiin kyselyn ulkopuolelle
- Vastausaika 29.3. – 24.4.2023
- Muistutukset sähköpostitse 14.4. ja 20.4.
- Vastauksia kaikkiaan 93 kpl → vastausprosentti matalahko, 25 %

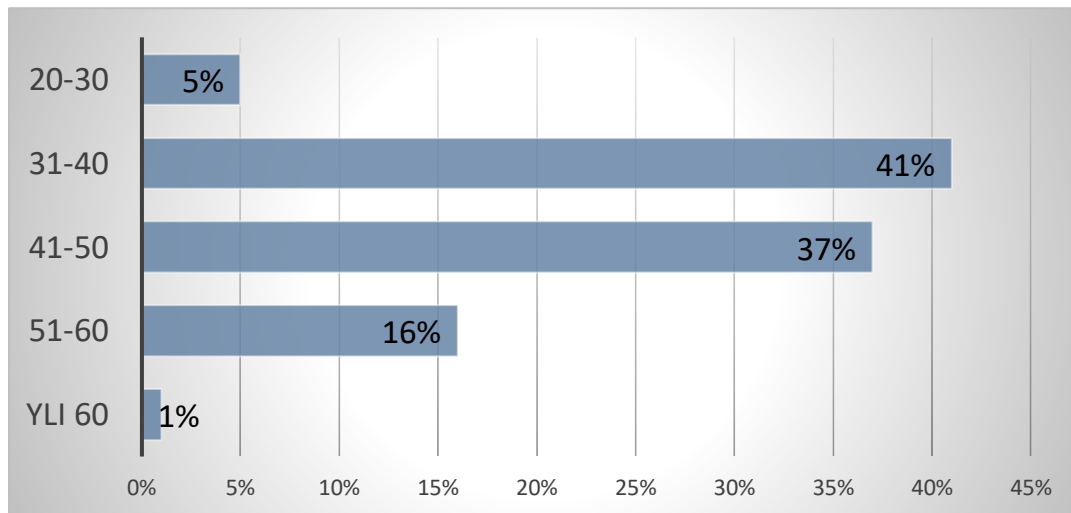

Sukupuoli

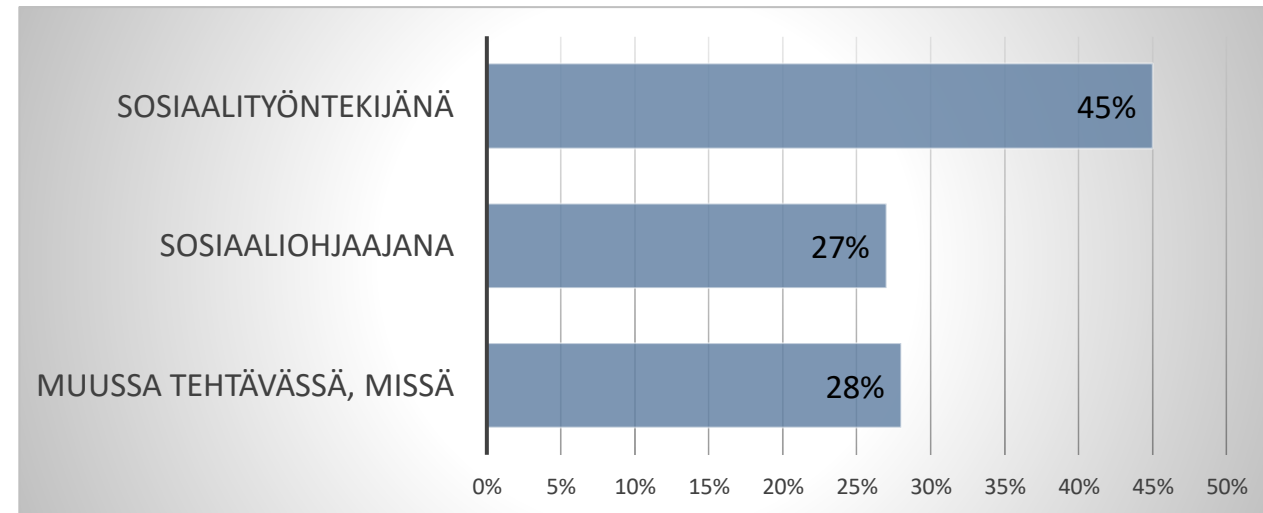
Ikäryhmä

17.5.2023

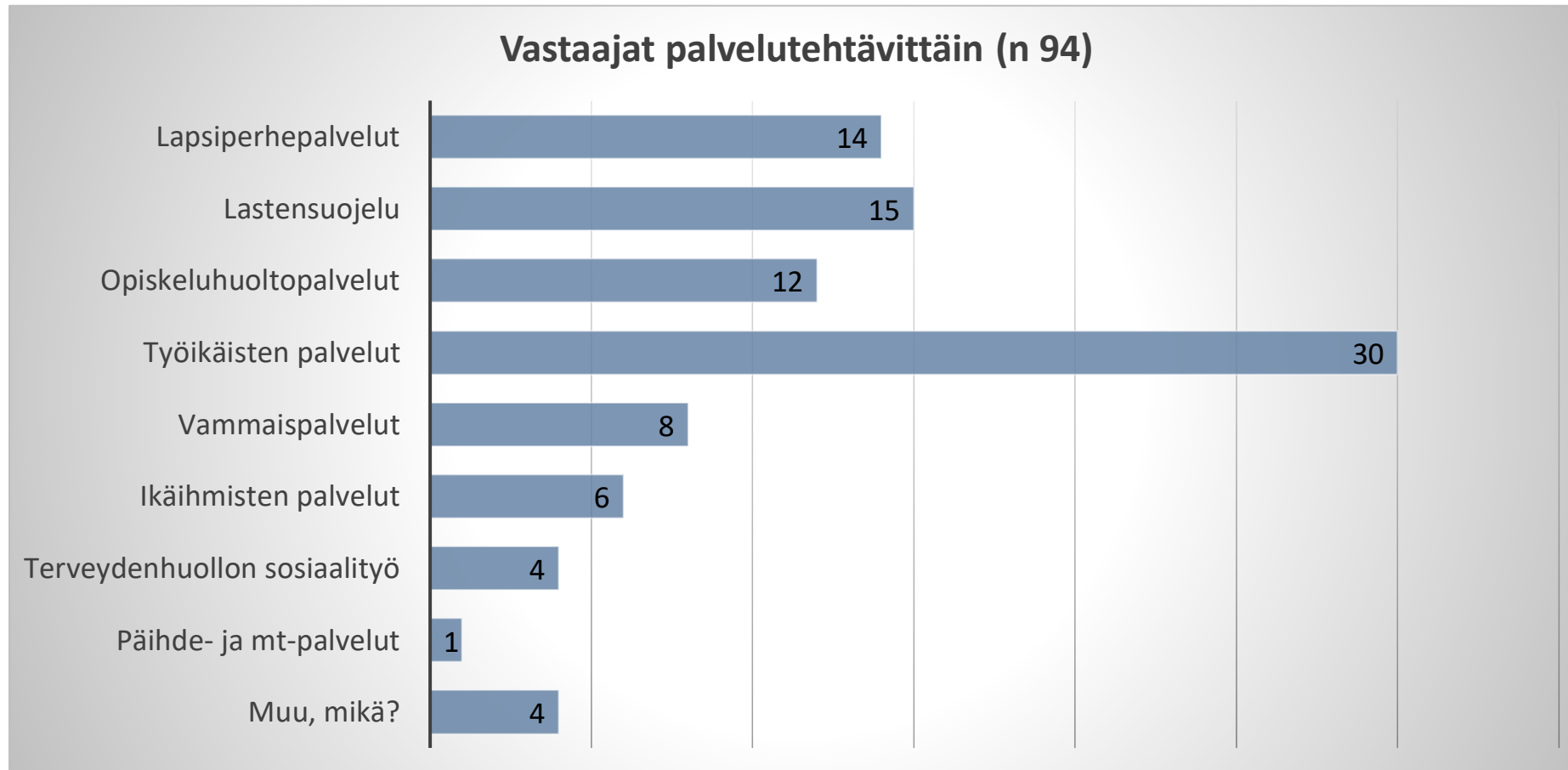
Työntekijäkyselyn vastaajat

Työtehtävä

Muu: johtava sosiaalityöntekijä, esihenkilö, kuraattori, asiantuntija...

Vastaajat palvelutehtävittäin

Kehu omaa
yksikköäsi.
Mikä toimii hyvin?

Nimetty kaikkiaan
168 asiaa (n 93)

1) Työilmapiiri, 70 vastaajaa

Työyhteisö, työkaverit, kollegojen ammattitaito

"Työyhteisö on loistava. Hierarkista erottelua ei ole, vaan kaikki ovat työntekijöinä yhtä arvokkaita. Kaikki tulevat hyvin toimeen keskenään ja ilmapiiri ei voisi olla parempi."

2) Työn sisältö, 44 vastaajaa

mielekkyyys ja mielenkiintoisuus (26), yhteistyö (18)

"Yksikön työskentely lähtee asiakkaiden tarpeista ja verkostoissa toimitaan joustavasti asiakkaan tarve edellä."

3) Työsuhde-edut, 28 vastaajaa

joustavuus ja vapaus (12), koulutusmahdollisuudet (4), palkka (2), epassi (3), työvälineet ja tilat (6)

"Saun suunnitella työni itsenäisesti ja yksikössäni joustetaan työntekijän elämäntilanteen mukaan. On ollut myös hyvä, että on saanut pitää etäpäiviä, jolloin pystyy tekemään työtä rauhassa kotona, nykyiset työtilat eivät sitä useinkaan mahdollista. "

4) Esimiestyö: 26 vastaajaa

" Helposti lähestyttävä esihenkilö, joka kiinnostunut työyhteisön ja työntekijöiden hyvinvoinnista + on ainakin yleensä hyvin tavoitettavissa"

Mainitse kolme mielestäsi tärkeintä ajankohtaista kehittämiskohdetta omassa yksikössäsi.

Nimetty kaikkiaan 234 asiaa (n 93)

1. Prosessien selkiyttäminen (50 mainintaa)

Nimetty jokin tietty prosessi (20), lait ja yhtenäiset käytännöt ym. (20), prosessien selkiyttäminen yleisesti (10)

"Kaikenlainen maksujen kanssa säätäminen. Tulisi olla yhtenäinen linja ja poistaa käytöstä kaikki "laita tälle ihmiselle sähköpostia tästä ja tästä asiasta"-säätäminen."

2. Riittävä henkilöstö (45 mainintaa)

Resurssit (20), henkilöstön pysyvyys "pitovoima" (9), rekrytointi, "vetovoima" (8), palkkaus (8)

"Henkilöstön pysyvyys ja riittävyys (nykyiset työntekijät joutuvat koko ajan joustamaan ilman mitään palkitsemista/palautetta/arvostusta)"

3. Työn organisointi (36 mainintaa)

Työnjako (12), työn järjestäminen (12), palaverikäytännöt (7) palvelut ja palvelujärjestelmä (5)

"sosiaalityöntekijä vs sosiaaliohjaajan työtehtävien ja työnkuvan selkiyttäminen"
"Enemmän kasvokkaisia tapaamisia tiimin kesken, enemmän yhteistä pohdintaa asiakasasioissa."

"Tarpeisiin vastaavien palvelujen saatavuus"

4. Työhyvinvointi (24 mainintaa)

Työntekijöiden kuuleminen ja arvostus (13), työtilat (11)

"Työntekijöiden kuuleminen"

"Työntekijöiden arvostus pitää näkyä toiminnassa ja puheessa"

"Työtilojen työrauha voisi olla parempi, yhteiskäyttötilat vaikeuttavat keskittymistä."

"Työntekijöiden työolosuhteet. Jokainen työntekijä ansaitsee oman työhuoneen, parkkipaikan ja toimivat työvälineet sekä asianmukaisen palkan näin haastavassa työssä."

Mainitse kolme mielestäsi tärkeintä ajankohtaista kehittämiskohdetta omassa yksikössäsi.

Nimetty kaikkiaan 234 asiaa (n 93)

5. Yhteistyö (20 mainintaa)

Ulkopuolisten tahojen kanssa (11), sosiaalihuollon sisällä (7), yhteistyö yleisesti (2)

"Verkostoyhteistyö ja jalkautuminen yksikön ulkopuolelle voi jäädä kiireen jalkoihin"

6. Tietojärjestelmät ja sähköiset palvelut (18 mainintaa)

Asiakastietojärjestelmä (7), työhön liittyvä ohjeistus (6), sähköinen asiointi / digipalvelut (5)

"Asiakas- ja tietojärjestelmä, joka tukee työskentelyn sujuvuutta, eikä hidasta ja hankaloita työntekoa"

"Ohjeistuksia on liian monessa eri paikassa, hankala kestää mukana muutoksissa."

"digitaaliset palvelut. Kun toimitaan nuorten kanssa, olisi hyvä käyttää enemmän nuorille luontaisia viestintävälineitä, esim. some."

"Digi on hyvä renki, mutta huono isäntä"

7. Sosiaalityön tiedontuotanto (15 mainintaa)

Rakenteellinen sosiaalityö (8), vaikuttavuus (5), kirjaaminen (2)

"Työn vaikuttavuuden arviointi muunkin kuin suoritteiden kautta"

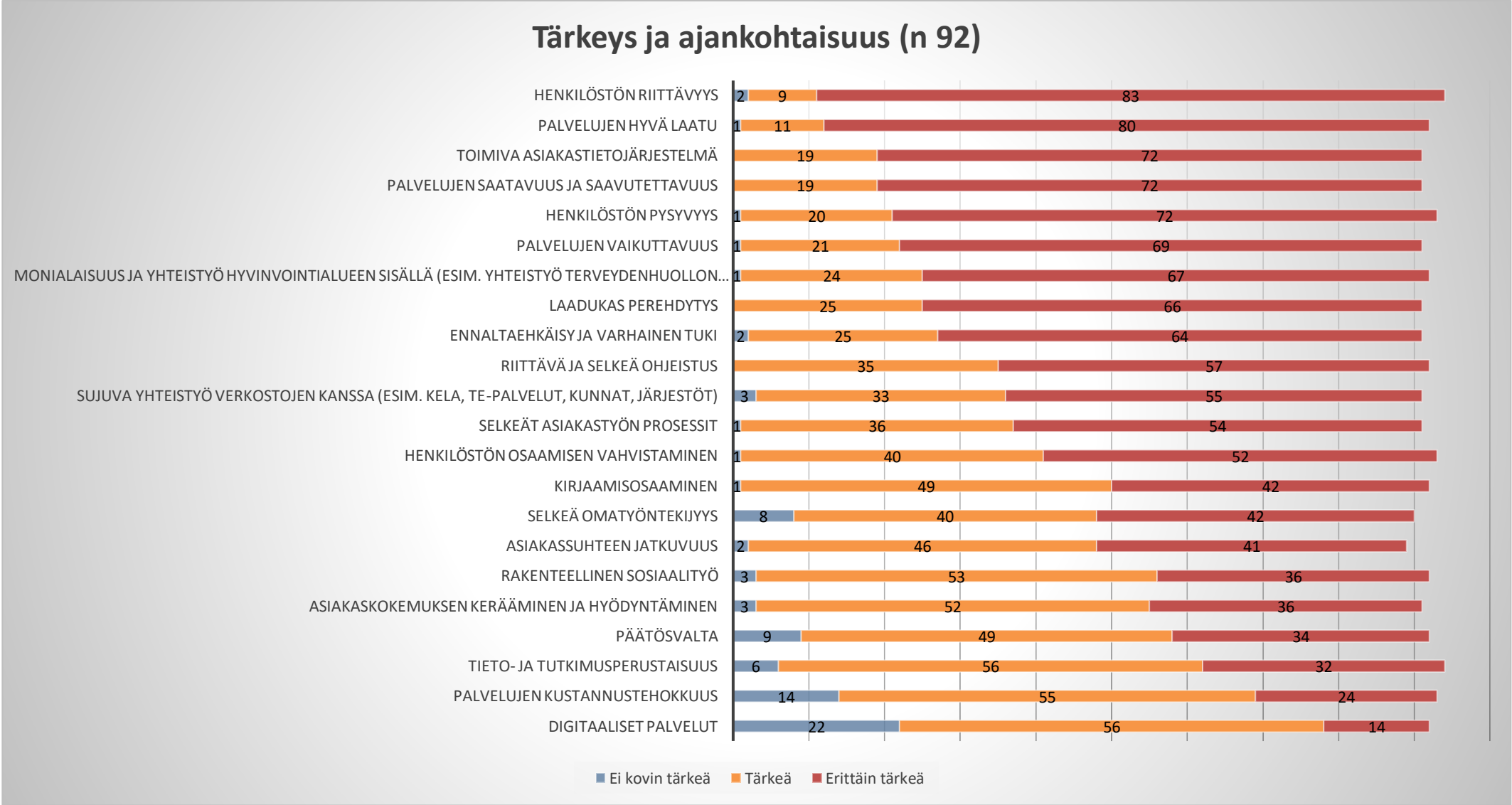
8. Johtaminen, esimiestyö (15 mainintaa)

"Johtaminen siten, että henkilökunta ja johto olisivat vuorovaikutuksessa keskenään ja kehittäisivät yhdessä työtä."

9. Osaaminen (11 mainintaa)

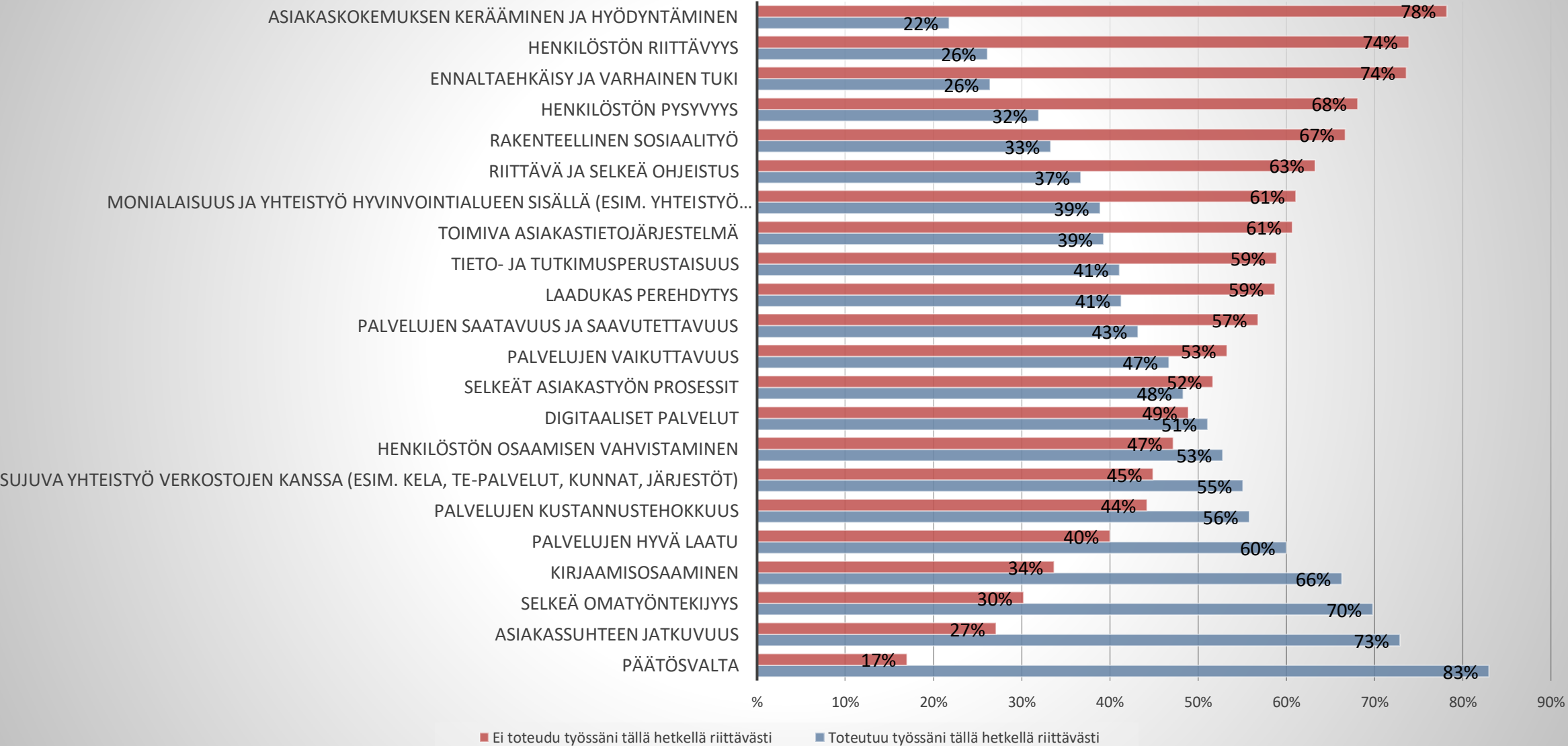
Perehdytys (7), osaamisen vahvistaminen (4)

Miten tärkeäksi tai ajankohtaiseksi arvioit seuraavien asioiden kehittämisen omassa työssäsi / yksikössäsi? Arvioi myös, toteutuvatko tekijät työssäsi tällä hetkellä

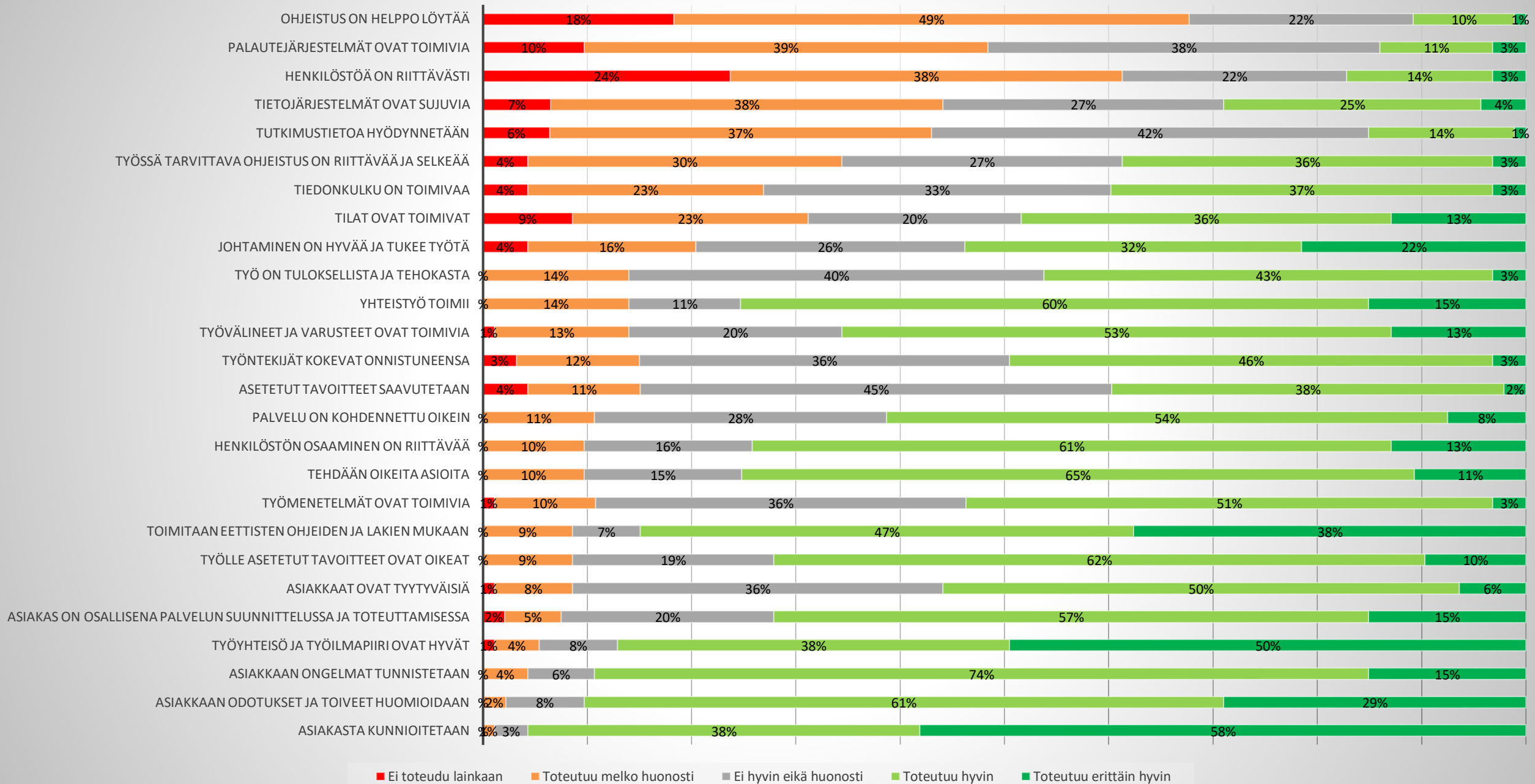
Miten tärkeäksi tai ajankohtaiseksi arvioit seuraavien asioiden kehittämisen omassa työssäsi / yksikössäsi? Arvioi myös, toteutuvatko tekijät työssäsi tällä hetkellä

Toteutuminen (n 92)

Miten seuraavat, työn laatuun liittyvät tekijät toteutuvat tällä hetkellä omassa työssäsi / yksikössäsi? (n 93)

Mitä hyvää
sosiaalityössä on?

Mitä hyvää ja kehitettävää
sosiaalityössä on –
Kysely asiakkaille ja yhteistyötahoille
2023

Päijät-Hämeen
hyvinvointialue

Yhteistyökumppani- ja asiakaskysely 2023

- Vastausaika 3.-28.4.2023
- Kyselylinkkiä lähetettiin monipuolisesti eri yhteistyötahoille

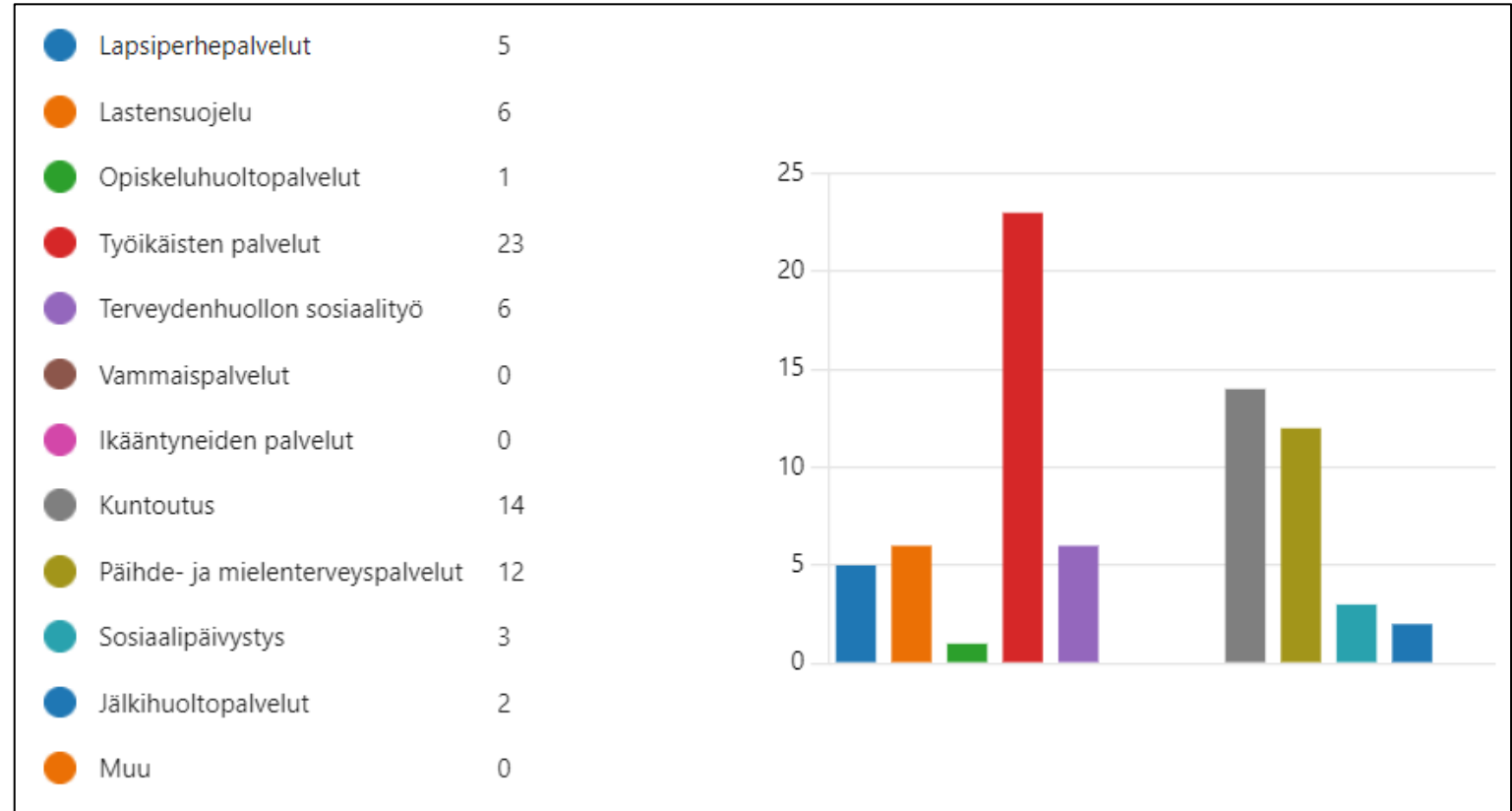
Kunnat ja ehkäisevän työn verkostot sekä eri ikä- ja asiakasryhmien kanssa työskentelevät järjestöt, yksityiset palveluja tuottavat toimijat ja hyvinvointialueen sisäiset yhteistyökumppanit

- Asiakaskyselylinkki lähetettiin työssään isompia asiakasmääriä kohtaavien ammattilaisten kautta monipuolisesti eri asiakasryhmät huomioiden

Kysely asiakkaille, 28 vastaajaa

- Missä palvelussa on ollut asiakkaana
- Mitä hyvää sosiaalityössä on?
- Mitä kehitettävää sosiaalityössä on?
- Päijät-Hämeen hyvinvointialueen sosiaalihuollon asiakkaille, pyrkimys tavoittaa laajasti eri asiakasryhmiä.

Mitä hyvää
sosiaalityössä on?

Mitä hyvää sosiaalityössä on?

Saa apua, tukea ja tietoa (8)

asumiseen, työhön, kouluun, jatkohoitoon, talousasioihin, etuuksiin, arkiasioihin, päivärytmiin, sairastumiseen ja elämän suunnitteluun liittyvissä asioissa

Kun myös läheiset on huomioitu asiakkaan tilanteessa

”Pääsee tutustumaan uusiin ihmisiin, jotka ovat samankaltaisessa tilanteessa.”

”Hyvä ryhmähenki ryhmätoiminnassa.”

”Palveluiden laajuus.”

”Ajatusten vaihtoa. Pysyy mieli kirkkaana.”

Mitä hyvää sosiaalityössä on?

”Sosiaalipalvelut on monelle tärkeä ja ratkaiseva asia eri elämänvaiheissa”

”Sosiaalityöntekijät ovat yhteiskunnan tärkeä tukiverkko”

”Ihanat ihmiset yrittää kaikkensa”

”Se auttaa kun ihmisillä on vaikeaa”

”Luotettava perusturva ihmiselle”

Mitä kehitettävää
sosiaalityössä on?

Mitä kehitettävää sosiaalityössä on?

Avun ja tuen saaminen riittävän nopeasti (4)

”Palvelujen piiriin pääsemisen pitäisi olla helpompaa ja tulisi auttaa lapsia ja nuoria.”

”Hakemusten käsittelyajat joissain asioissa ovat todella pitkiä. Niiden käsittelyn nopeuttaminen olisi hyvä asia.”

”Työntekijöiden jatkuva vaihtuminen on raskasta, se voi estää ja hidastaa avun saamista.”

”Asiakkaille nopeampi hoitoon pääsy.”

”Reaktio aika lyhyemmäksi.”

Mitä kehitettävää sosiaalityössä on?

”Työntekijöille pitäisi saada enemmän koulutusta ja tietoa päihdesairauksista, erilaisista hoitopaikoista sekä läheisten kanssa työskentelystä.”

”Avun hoitaminen loppuun asti.”

”Työntekijöiden keskinäinen kommunikointi.”

”Enemmän tekemistä.”

”Kohtaamisten aikataulu, oli useammin sosiaalityöntekijän kanssa.”

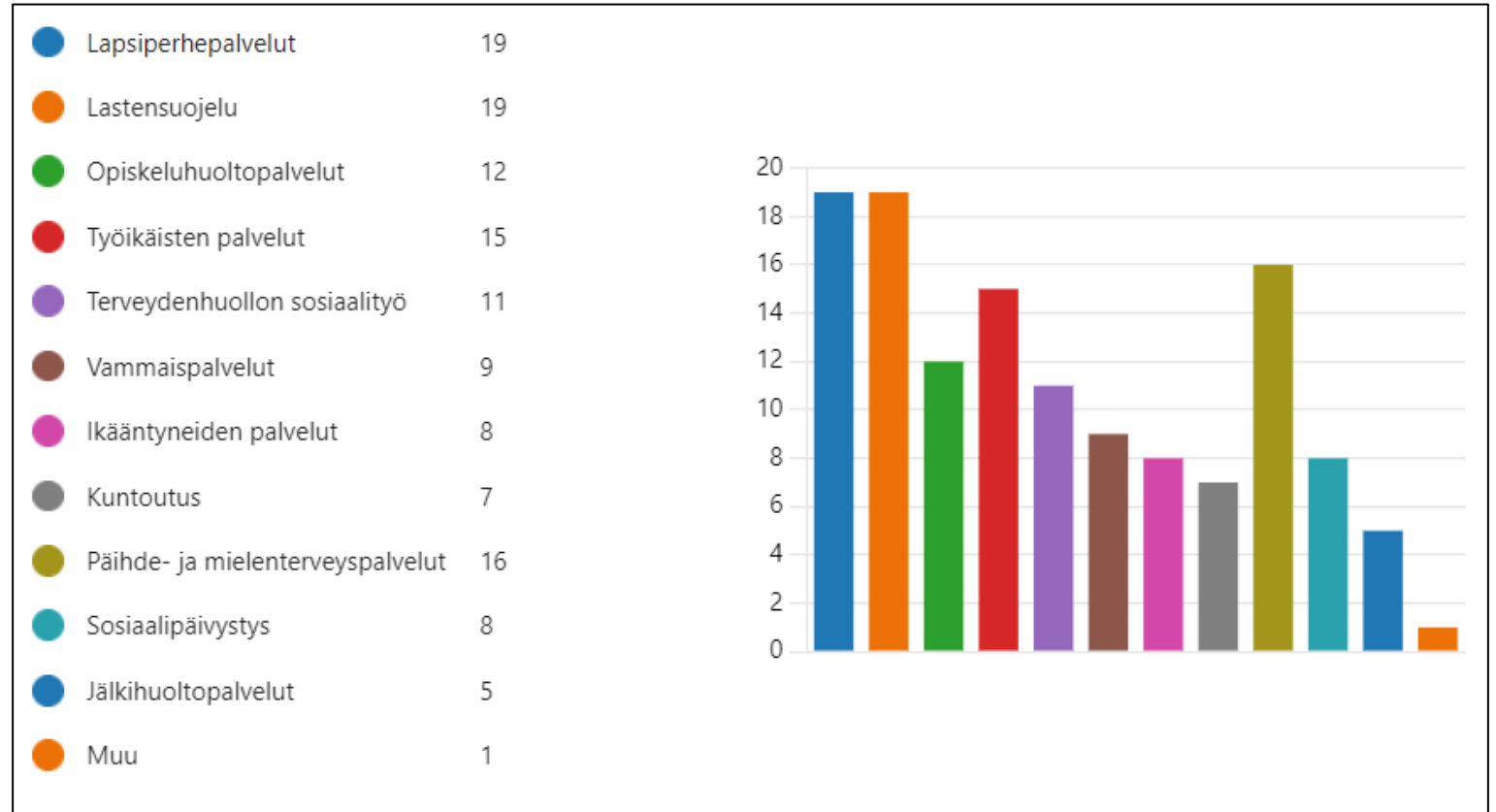
”Turhien lupauksen pois jättäminen.”

”Palvelujen siirto Kelaan ei ollut hyvä asia.”

Kysely yhteistyötahoille, 31 vastaajaa

- Hyvinvointialueen sisäiset (12)
- Muut organisaatiot ja toimijat (19)
- Teen yhteistyötä seuraavien toimialojen kanssa (voi valita useita)
- Mitä hyvää sosiaalityössä on?
- Mitä kehitettävää sosiaalityössä on?

Mitä hyvää
sosiaalityössä on?

Mitä hyvää sosiaalityössä on?

Tuki ja apu asiakkaille (11)

- Vaikeuksissa ja haastavissa elämäntilanteissa auttaminen asiakkaan omalla maaperällä
- Asiakkaan motivointi omien asioidensa hoitamisessa, sosiaalityö ei tee puolesta
- Apu asiakkaan tarvitsemien palvelujen ja etuuksien saamisessa
- Tuen asiakaslähtöisyys ja yksilöllisyys

”Puhuu ja toimii ihmisen puolesta silloin kun itse ei pysty”

”Asiakkaat saavat sosiaalityöstä hyvin apua, jos vaan siihen itse sitoutuvat”

”Puolueeton ja ulkopuolinen tuki, kun asiakkaan omat verkostot ja struktuurit ei riitä”

Mitä hyvää sosiaalityössä on?

Asiantuntemus ja ammattitaito (10)

- Asiantuntemus, osaaminen ja auttamishalu
- Ammattitaitoiset työntekijät ja hyvä asenne
- Tuntemus asiakkaan tilanteesta

”Laajaa asiantuntijuutta, jolla pyritään muodostamaan oikeanlainen ja oikea-aikainen tukiverkko ihmisten ja yhteisöjen ympärille. Potilailla on laaja-alaisia tarpeita ja sosiaalityöntekijät ovat alansa ammattilaisia.”

”Motivoituneita ihmisiä, paljon tietoa ja töitä.”

”Asialleen omistautuneet, syvästi ammattitaitoiset ja ihmisläheiset työntekijät.”

Mitä hyvää sosiaalityössä on?

Yhteistyö (6)

- Työntekijöiden tavoittaminen
- Yhteydenottopyyntöihin vastaaminen
- Yhteistyön kehittyminen ja lisääntyminen

”Yhteydenottopyyntöihin ja palaverikutsuihin on vastattu nopsaan. Arvostan tätä.”

”Olemme saaneet perhetyöntekijöitä päiväkotiin tutustumaan lapsen toimintaan ja huoliin, jotka täällä nousevat esille.”

”Uudistuksen myötä sosiaaliohjaajan kanssa ollut mielestäni erittäin hyvää yhteistyötä varhaiskasvatuksessa olevien lasten asioissa.”

Mitä kehitettävää
sosiaalityössä on?

Mitä kehitettävää sosiaalityössä on?

Yhteistyö (23)

- Yhteystietojen ajantasaisuus
- Vastavuoroinen, varhaisempi ja tiiviimpi yhteydenpito ja yhteistyö
- Toiminnan läpinäkyvyys ja tiedon jakaminen
- Enemmän sosiaalipalveluista yhteistyöaloitteita ja asiakasohjausta myös peruspalveluihin
- Yhteistyön kehittäminen yhdessä ja konkreettisten mallien luominen
- Moniammatillisen yhteistyön rakenteiden kehittäminen ja systeeminen työote yli yksikkörajojen.

- Työnkuvien, työnjaon, vastuutahojen ja tehtävien selkeyttäminen ja määrittely monitoimijaisessa yhteistyössä.
- Ymmärrys toisten tekemästä työstä
- Kaikkien toimijoiden arvostaminen ja kunnioittaminen
- Yhteisiä keskusteluja asiantuntijuuden jakamiseksi

”Välillä on epäselvää, mitä sairaalassa toimiva sosiaalityöntekijä saa tehdä ja päättää, ja mikä taas kuuluu asiakkaalle nimetylle omalle sosiaalityöntekijälle.”

”Sosiaalityössä on tärkeää ymmärtää myös muiden toimijoiden työtä. Yhteistyö muiden asiakkaan toimijoiden kanssa luo yhteistä suunnitelmallista työtä asiakkaan tukemiseksi ja tekemään kokonaisuuden huomioivaa tukea.”

”Sosiaalityö tutummaksi yhteistyökumppaniksi varhaiskasvatukseen, tukemaan perheitä. Mukana esim. vanhempainilloissa ja tapahtumissa.”

Mitä kehitettävää sosiaalityössä on?

Asiakastyö ja palvelut (20)

- Riittävän pitkäaikaiset asiakkuudet, palvelut ja tuki
- Kokonaisvaltaisempi asiakkaiden tilanteiden huomioiminen palveluissa
- Tuen oikea-aikaisuus, varhainen puuttuminen ja ketteryys
- Palveluiden saavutettavuus ja tasapuolinen tarjoaminen Päijät-Hämeen alueella
- Enemmän tietoa saatavilla olevasta avusta (ikääntyneiden palvelut, päihde- ja mielenterveyspalvelut)

”Asiakasta tulisi hoitaa kokonaisuutena yhdessä (so-te), eikä pirstoa hoitoa ja sosiaalista pärjäämistä osiin.”

”Perhesijoitusten ja perhesosiaalityön riittämätön määrä. Lapsen sijoituksen aikainen koko perheen tuki.”

- Matalan kynnyksen palvelujen lisääminen ja palveluihin jalkautuminen
- Työntekijöille tietoa ja ymmärrystä päihderiippuvuudesta ja läheisten tilanteesta
- Eri tahoilta saatavien tietojen hyötykäyttö palveluissa
- Uudenlaiset palvelumuodot

"Tarvitaan uudenlaisia palvelumuotoja koulua käymättömien lasten ja nuorten tukemiseen."

"Sosiaalinen isännöinti olisi hyvä palvelumuoto, ehkäisisi mm. asunnottomuutta."

"Nepsyperheet, autismikirjon perheet tarvitsevat ammattitaitoista ja joustavaa palvelua perheiden arkeen."

"Yksinhuoltajaperheille tarvitaan palveluita 8-16 lisäksi joustavasti myös iltaisin ja viikonloppuisin."

"Asiakkaillamme haaste päästä vastaanotoille sovittuina aikoina, matalan kynnyksen palveluihin jalkautuminen helpottaisi asioiden hoitoa."

Mitä kehitettävää sosiaalityössä on?

Työntekijäresurssi (11)

- Riittämätön työntekijäresurssi suhteessa työn määrään, kysyntään ja laatuun
- Työntekijöiden pysyvyys ja vaihtuvuus
- Palkka ja inhimilliset työolosuhteet

”Työntekijät ovat kuormittuneita, heitä ei saa kiinni ja asiat etenevät hitaasti.”

”Selkeä kiireen tuntu välittyy paitsi yhteistyössä, mutta siitä kertoo myös yhteiset asiakkaat.”

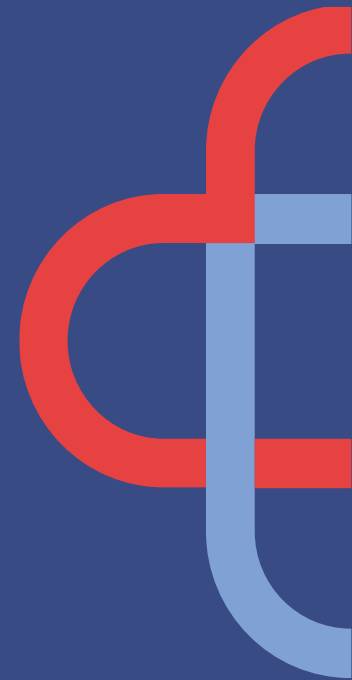
”Mahdollisuus pysähtyä asiakkaan asiaan ja riittävä aika asioiden hoitamiseen olemassa olevaa tietoa hyödyntäen. Tällä hetkellä näkyy että usein työntekijät ovat kiireellä hoitamassa asioita paikasta toiseen, jolloin ei jää aikaa tehdä suunnitelmaa, perehtyä asiakkaan asiaan etukäteen ja mitä jo tiedetään ja on tehty. Tämä näkyy myös siinä, hyödynnetäänkö arvioinneissa tosiasiallisesti muissa palveluissa tehtyä työtä.”

Päijät-Hämeen
hyvinvointialue

Sosiaalialan osaamiskeskus Verson aamukahvitilaisuudet jatkuvat!

Aamukahveilla esitellään ajankohtaista sosiaalialan kehittämis- ja tutkimustyötä.

Verson aamukahveilla on tällä kertaa aiheena Sosiaalityön tiekarttaa ja sosiaalityön kehittämistä varten työntekijöille, asiakkaille ja yhteistyökumppaneille tehtyjen kyselyjen tulokset. Aiheesta ovat kertomassa erityisasiantuntija Tuula Carroll ja asiantuntija Milla Rantakari Sosiaalialan osaamiskeskus Versosta.

Aika: keskiviikko 14.6.2023 klo 9-10.30

Paikka: Wanha Herra, Metelinmäki-kabinetti, Laaksokatu 17, Lahti

Tilaisuudessa on kahvitarjoilu, joten ilmoittauduthan mukaan sähköpostissa alla olevasta linkistä. Mukaan mahtuu 40 ensimmäiseksi ilmoittautunutta.

Aamukahvitilaisuuteen ei ole etäosallistumismahdollisuutta, eikä tilaisuutta tallenneta.

Tervetuloa!

Aamukahvit jatkuvat syksyllä seuraavin aihein:

Syyskuu:

Tulevaisuuden sotekeskus-hankkeen kehittämistyö: kokemusasiantuntija- ja monialainen työ - Asiantuntija Tanja Pasanen ja kokemusasiantuntija Kata.

Marraskuu:

Haavoittuvassa asemassa olevien osallisuus – Projektisuunnittelija Emmi Fjällström, Osallisuuden versoja – hanke.

Tiedotamme lisää, kun ajankohdat tarkentuvat.

Sosiaalityön kehittämisen kansallisia ja alueellisia suuntaviivoja

Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet 2023 - 2026

Sosiaalinen, taloudellinen ja ekologinen kestävyys

Ylätavoitteet:

- laatu
- vaikuttavuus
- Sote = toimiva osa yhteiskuntaa
- tieto ja tutkimus

Sosiaalihuollon kehittämisohjelman painopisteet / STM

Visio: Tieto- ja tutkimusperustainen sosiaalihuolto

Temaattiset sisällöt:

- laatu ja vaikuttavuus
- saatavuus, oikea-aikaisuus, jatkuvuus
- varhainen ja ennakkoiva työ
- monialaisuus ja yhteen toimivuus

Hyvinvointialueen strategia 2023 - 2025

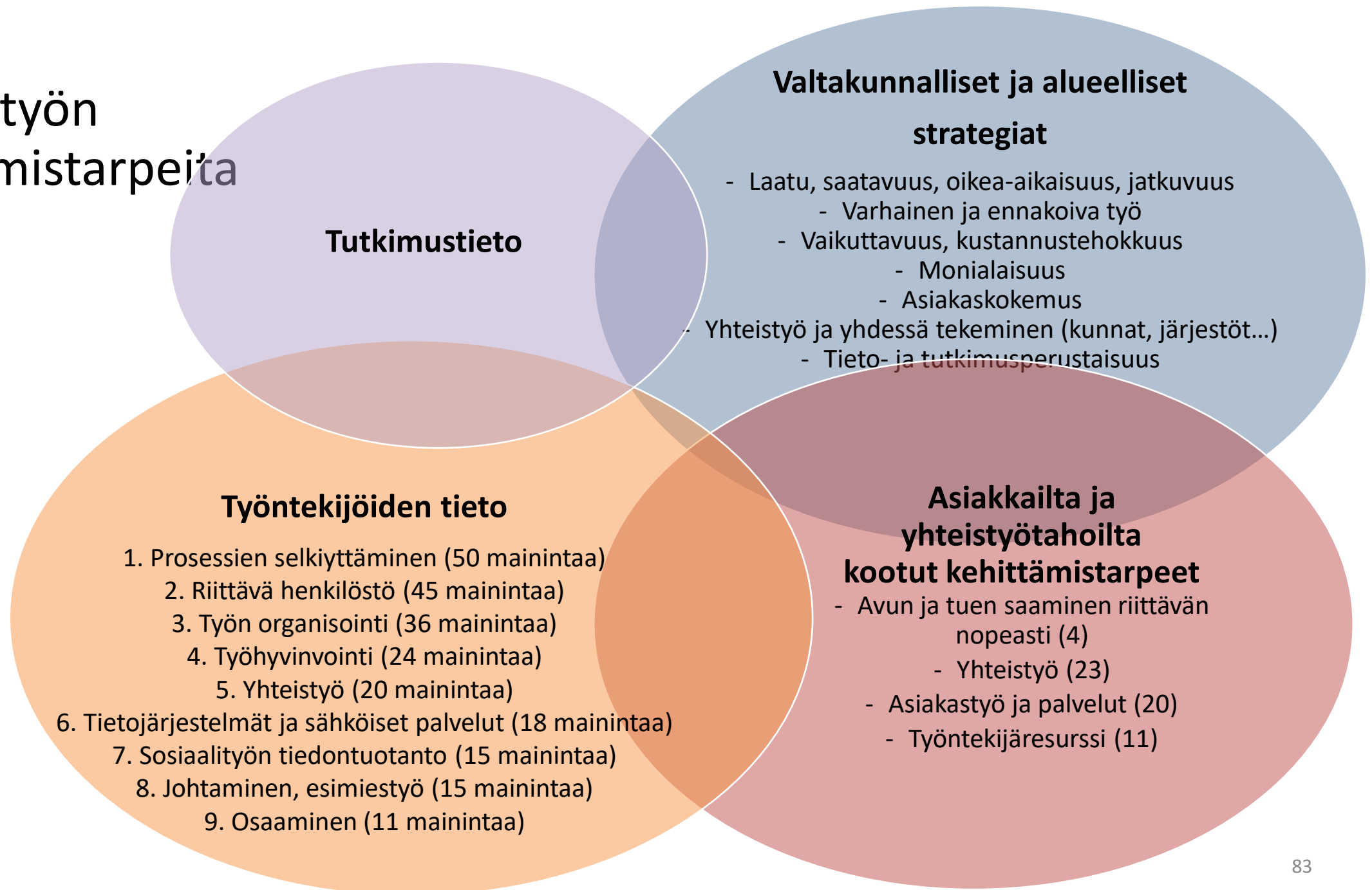
Strategiset päätavoitteet

- Vaikuttavat, kustannustehokkaat ja saavutettavat palvelut sekä erinomainen asiakaskokemus
- Saavutettu asema alan parhaana julkisena työpaikkana
- Luottamuksen avulla rakennettu sujuva yhteistyö (kunnat, yhteisöt, valtio) – asukkaiden parhaaksi

Painopisteet

- Asiointi on sujuvaa ja asiakkaita ohjataan sekä tuetaan erinomaisesti
- Integroidut, kustannustehokkaat palvelut ovat hyvin saatavissa ja saavutettavissa
- Yhteistyötä ja asiakaskokemusta arvostetaan ja arvioidaan
- (hallintomalli ja johtaminen toteuttavat tavoitteita, alan paras julkinen työpaikka, kokonaisturvallisuuden osaaminen on vahvaa)

Sosiaalityön kehittämistarpeita

Kehittämistarpeista yhdistetyt teemat

yhteinen työskentely klo 13.20 – 14.45

1. Prosessien selkiyttäminen ja yhteistyö (Tuula Teittinen)
2. Riittävä ja osaava henkilöstö (Tanja Pasanen)
3. Palvelujen saatavuus ja saavutettavuus (Reija Koskela)
4. Työhyvinvointi (Siv Pelkonen)
5. Tietojärjestelmät ja sähköiset palvelut (Emma Uusitalo)
6. Rakenteellinen sosiaalityö (Milla Rantakari)
7. Sosiaalityön vaikuttavuus (Maria Tapola-Haapala)
8. Tieto- ja tutkimusperustaisuus (Katariina Similä & Laura Romo)
9. Ennaltaehkäisy ja varhainen tuki (Tuula Carroll)
10. Asiakaskokemuksen kerääminen ja hyödyntäminen (Emmi Fjällström)

Tiekartan suuntaviivat - yhteistä työskentelyä

- Salissa on 10 pistettä, kussakin pisteessä on yksi **kehittämisteema** kirjattuna paperille.
- Kullakin pisteellä on ohjeistus ja vastuuhenkilö, joka ohjeistaa tarvittaessa.
- **Kiertäkää vapaamuotoisesti kaikilla pisteillä ja kirjoittakaa pisteillä oleville muistilapuille ajatuksia ja vastauksia pisteillä oleviin kysymyksiin.**
- Kiinnittäkää muistilaput paperiin. Voitte myös äänestää toisten aiemmin kirjaamia ajatuksia laittamalla rastin kyseiseen lappuun, eli samoja asioita ei ole tarpeen kirjoittaa moneen kertaan.
- Lopuksi kokoamme ajatukset yhteen yhteisesti, jotta ideoitanne voidaan hyödyntää tiekartan jatkotoimissa. Teemme myös yhteenvedon tuotoksista, joka jaetaan kaikille.

Ohjelma

13.20 **Tiekartan suuntaviivat ja kahvitarjoilu**

14.45 **Yhteenveto**

15.00 **Vuoden vaikuttaja, vuoden työura ja vuoden tulokas –palkitsemiset**

15.20 **Tilaisuuden päätössanat**, toimialajohtaja Mika Forsberg

15.30 Seminaari päättyy.

Vuoden vaikuttaja
Vuoden työura
Vuoden tulokas

Sosiaalityön tiekartta - miten etenemme?

- Tiekartan täydentäminen ja sovittaminen valtakunnallisiin linjauksiin
- Julkaisu, toimeenpano, arviointi ja jatkotoimet

Kiitos 😊

Ilmoittautuminen
Sosiaalialan
osaamiskeskus Verson
aamukahveille
14.6.2023 klo 9-10.30
Wanha Herra, Lahti

Päijät-Hämeen
hyvinvointialue

